

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav informačních studií a knihovnictví

Bakalářská práce

Nikola Novotná

Strukturace autorského záhlaví – zejména starověkých a středověkých jmen

Structure of personal headings – especially ancient names and medieval names

Vedoucí práce: PhDr. Barbora Drobíková, PhD.

Praha 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 13. května 2013

podpis

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá strukturací autorského záhlaví, zejména starověkých a středověkých jmen. Cílem práce je zjistit stav dodržování metodiky tvorby preferovaných forem jmen starověkých a středověkých autorů ve vybraných českých knihovních katalozích.

Teoretická část práce je zaměřena na vybrané kapitoly (rodná jména, příjmení, jiný údaj považovaný za příjmení, příjmení s částicí, prefixem nebo předložkou, jména panovnických rodů, šlechtický titul a transliterovaná jména) týkající se zejména starověkých a středověkých jmen z nyní v České republice platných katalogizačních pravidel AACR2R a jejich srovnání s novými katalogizačními pravidly RDA. Dále je zde popsán zápis těchto jmen do záhlaví ve výměnném formátu MARC 21.

Praktická část práce je rozdělena do dvou částí. V první části jsou specifikovány do průzkumu vybrané knihovny a jejich katalogy. Druhá část se pak zabývá srovnáním autoritních záznamů těchto knihoven s Databází národních autorit Národní knihovny ČR s cílem zjistit, zda se shodují.

Abstract

The thesis deals with the structuring of author headings, especially of the ancient and medieval names. The aim is to check observing the methodology of creating preferred forms of ancient and medieval authors' names in selected Czech library catalogs.

The theoretical part focuses on selected chapters (maiden names and surnames, other entries rated as surnames, surnames containing particles, prefixes or prepositions, names of ruling families, aristocratic titles and transliterated names) related particularly to ancient and medieval names in currently effective AACR2R cataloguing rules and their comparison to the new RDA cataloguing rules. It also describes the entries in the exchange format MARC 21.

The practical part is divided in two sections. The first one specifies the libraries and catalogs chosen for the research. The second part compares author records of the libraries to the National Author Database of the Czech National Library in order to find out whether they correspond.

Klíčová slova

Anglo-americká katalogizační pravidla, 2. revize (AACR2R); Resource Description and Access (RDA); výměnný formát MARC 21; autoritní záznamy; strukturace záhlaví; starověká jména; středověká jména; preferovaná forma jména; personální záhlaví

Keywords

Anglo-American Cataloguing Rules, second revision (AACR2R); Resource Description and Access (RDA); exchange format MARC 21; authority record; structure of headings; ancient names; medieval names; preferred form of name; personal headings

Obsah

Seznam zkratk	6
Předmluva	7
1 Úvod k teoretické části	8
2 Anglo-americká katalogizační pravidla	11
2.1 Volba jména	11
2.2 Pořadatel záhlaví	12
2.3 Rodná jména	13
2.4 Příjmení	14
2.4.1 Jiný údaj považovaný za příjmení	14
2.4.2 Příjmení s částicí, prefixem nebo předložkou	14
2.5 Jména panovnických rodů	15
2.6 Šlechtický titul	16
2.7 Transliterovaná jména	16
3 Resource Description and Access	18
3.1 Tvorba jmen	18
3.2 Rodná jména	19
3.3 Příjmení	20
3.3.1 Jiný údaj považovaný za příjmení	21
3.3.2 Příjmení s částicí, prefixem nebo předložkou	21
3.4 Jména panovnických rodů	22
3.5 Šlechtický titul	22
3.6 Transliterovaná jména	22
4 Obecný zápis záhlaví do MARC 21	24
5 Úvod k praktické části	26
6 Vybrané knihovny	27
6.1 Univerzitní knihovna Univerzity Hradec Králové	27
6.1.1 On-line katalog IPAC	27
6.2 Knihovna města Plzně	28
6.2.1 Katalog OPAC 2.0 – Carmen	28
6.3 Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	29
6.3.1 On-line katalog	30
7 Průzkum	31
7.1 Závěr průzkumu	58
8 Závěr	59
Seznam bibliografie	61
Použitá literatura	61
Další literatura k tématu	62
Knihovny	63

Seznam zkratk

- AACR2R – Anglo-americká katalogizační pravidla, 2. revize (Anglo-American Cataloguing Rules, second revision)
- ARL – Advanced Rapid Library – automatizovaný knihovní systém
- FRAD – Funkční požadavky na autoritní data (Functional Requirements for Authority Data)
- FRBR – Funkční požadavky na bibliografické záznamy (Functional Requirements for Bibliographic Records)
- GARR – Směrnice pro autoritní záznamy a odkazy (Guidelines for Authority Records and References)
- IFLA – Mezinárodní federace knihovnických sdružení a institucí (International Federation of Library Associations and Institutions)
- IPAC – Internet Public Access Catalog – online přístupný katalog pro veřejnost
- ISBD - Mezinárodní standardní bibliografický popis (International Standard Bibliographic Description)
- MARC 21 – Formát pro bibliografická data (Format for Bibliographic Data)
- OPAC 2.0 – Veřejně přístupný online katalog (Online Public Access Catalog) – s prvky „webu 2.0“
- RDA – Resource Description and Access – katalogizační pravidla
- RSS – Really Simple Syndication – formát umožňující rychlé informování uživatele o novinkách na WWW stránkách, které si zaregistroval
- SDI – Adresné rozšiřování informací (Selective Dissemination of Information)
- SKAT – Souborný katalog Sdružení uživatelů knihovních systémů LANius
- SKC – Souborný katalog České republiky
- UHK – Univerzita Hradec Králové
- UNIMARC – Univerzální formát MARC (Universal MARC Format) – slouží pro výměnu záznamů
- VIAF – Mezinárodní virtuální soubor autorit (Virtual International Authority File)
- ZVUK – časopis Zlínského kraje

Předmluva

Téma bakalářské práce "Strukturace personálního záhlaví - zejména starověkých a středověkých jmen" jsem si zvolila proto, že ho v rámci katalogizace považuji za důležité. I když se nyní dá vyhledávat i podle jiných parametrů týkajících se celého bibliografického záznamu, je toto téma nezastupitelné při sdílení a výměně záznamů mezi knihovnami na národní i mezinárodní úrovni.

Z tohoto důvodu je zásadní dobře znát pravidla pro tvoření záhlaví bibliografického záznamu. V současné době existuje možnost přebírání jednotlivých bibliografických záznamů z jiných knihoven, které již záznam vytvořily. Co se týká přímo záhlaví záznamů, existuje možnost přebírání autoritního záznamu z Databáze národních autorit Národní knihovny ČR. Jednotlivé knihovny si autoritní záznam uloží do své databáze a při tvorbě bibliografických záznamů ho mohou neustále využívat. Tím je zaručeno dodržování pravidel a standardů při tvorbě záhlaví.

Je možné, že v dohledné době nahradí stávající Anglo-americká pravidla, pravidla nová. Jedná se o katalogizační pravidla Resource Description and Access, která jsou postavena na jiných principech a modelech. Myšlenka srovnání současných a nových pravidel mi přišla velice zajímavá. Srovnání se bude týkat zejména volby preferované formy jména do záhlaví, čili do autorizovaného vstupního prvku.

Celý text je psaný neosobní formou a používá Harvardský způsob citace.

Na závěr bych chtěla poděkovat svojí vedoucí práce, PhDr. Barboře Drobíkové, Ph.D., které děkuji za cenné rady a za trpělivost. Poděkování patří i všem, kteří se přímo, či nepřímo, podíleli na mé bakalářské práci tím, že mi byli nápomocni.

1 Úvod k teoretické části

Tato bakalářská práce má za úkol zjistit, zda české knihovny různého zaměření (univerzitní, městská a krajská) dodržují pravidla zápisu preferované formy jmen starověkých a středověkých autorů v záhlaví záznamu, popřípadě v autoritním záznamu. V teoretické části budou popsány kapitoly týkající se výběru preferované formy jmen starověkých a středověkých autorů podle platných katalogizačních pravidel v České republice a budou srovnány s novými katalogizačními pravidly.

Dnes jsou v České republice platná Anglo-americká katalogizační pravidla, 2. revize (dále jen AACR2R), dále by se knihovníci měli řídit Mezinárodním standardem bibliografického popisu (ISBD) a pro výměnu záznamů použít formát MARC 21.

Nyní se ve světě testují zcela nová katalogizační pravidla, která jsou založena na úplně rozdílných principech než dosavadní AACR2R. Jedná se o pravidla Resource Description and Acces (dále jen RDA). Těmto pravidlům položily základ modely FRBR (Funkční požadavky na bibliografické záznamy) a FRAD (Funkční požadavky na autoritní data). Tyto modely jsou v knihovnictví zcela nové a bez jejich osvojení se knihovníci v pravidlech RDA budou jen těžko orientovat. Nejedná se pouze o jinou koncepci, ale též o úplně novou terminologii. Vzhledem k tomu, že v dnešní době vzniká stále více elektronických (a jiných než tradičních) dokumentů, terminologie těchto nových pravidel se přizpůsobila. Např. „autor“ se mění na „tvůrce“, „záhlaví“ na „autorizovaný vstupní prvek“, „odkaz typu viz“ odpovídá „variantnímu vstupnímu prvku“ nebo „odkaz typu viz též“ se mění za „autorizovaný vstupní prvek pro příbuznou entitu“. Tato pravidla byla vytvořena bez závislosti na formátu, tudíž se dají zapsat nejen do formátu MARC 21. Během testování však bylo zjištěno, že formát MARC 21 nedokáže plně vyjádřit rozsah a funkci pravidel RDA., proto se nejspíše bude hledat jiný vhodnější výměnný formát [Drobíková, 2011].

Na popisné úrovni mezi základní rozdíly mezi pravidly AACR2R a RDA patří např. to, že podle pravidel RDA se vše zapisuje tak, jak je uvedeno v pramenu popisu. Jedná se např. o tituly osob (nebo jiné pojmenování, např. reverend), které se v pravidlech AACR2R vynechávají, nebo tzv. „pravidlo tří“, kdy se do údajů o odpovědnosti zapisují nejvíce tři autoři, které se v pravidlech RDA ruší. Zde se zapisují buď všichni uvedení tvůrci, nebo se zapíše první tvůrce a do závorky se přepíše počet dalších tvůrců, podle toho, kterou možnost si katalogizátor vybere. Některé zažité zkratky v zápisu v pravidlech

AACR2R, např. u vydání (1. vyd.), se v RDA také nepoužívají, zde se má napsat celé znění (První vydání) [Drobíková, 2011].

- Př. 245 10 \$a Dějiny Srbska / \$c Jan Pelikán, Lubomíra Havlíková, Tomáš Chrobák, Jan Rychlík, Miroslav Teichman, Ondřej Vojtěchovský
nebo
245 10 \$a Dějiny Srbska / \$c Jan Pelikán [a pět dalších]
- zápis tvůrců v údajích o odpovědnosti v pravidlech RDA ve formátu MARC 21 [Drobíková, 2011]

Co se týká změn přímo v záhlaví (v hlavním i vedlejším), jedná se zejména o doplnění činnosti, za kterou je osoba v dokumentu zodpovědná. Do doplňku ke jménu (ve formátu MARC 21 v poli pro záhlaví podpole \$e), se zapíše druh činnosti, např. autor, sestavovatel, editor. Protože pravidla RDA pracují i s fiktivními entitami, je možné zapsat tyto entity do hlavního i vedlejšího záhlaví, což v pravidlech AACR2R nelze. Změny v zápisu se týkají také doplňků jako jsou data spojená s osobou, nebo doplněk jiný než data, který pomáhá k rozlišení osob se stejným jménem. Co se týká dat spojených s osobou, v zápisu se liší pouze tím, že dosud používané zkratky se rozepisují (např. zkratky měsíců – Jan. → January; zkratky nejistého data – ca. → approximately, zkratka pro století – cent. → century). U doplňků, které pomáhají rozlišit osoby se stejným jménem, se zápis liší tím, že všechny doplňky se píšou do kulaté závorky hned za jméno a jsou více zobecněny. To se týká i těch doplňků, které dříve následovaly jméno za čárkou [Shiff, 2011-07-14].

- Př. Brown, George, Captain → Brown, George (Soldier)
Brown, George, Rev. → Brown, George (Clergyman)
Brown, Geroge, flutist → Brown, George (Flutist)

[Shiff, 2011-07-14]

Dodržování pravidel při tvorbě autoritních záznamů a následné zadání autoritní formy do záhlaví bibliografického záznamu je důležité nejen v tištěné formě (např. v lístkových katalozích), ale zejména při elektronickém zpracování. Umožní to lepší výměnu záznamů na národní i mezinárodní úrovni. Dodržování pravidel předchází duplicitám a zaručuje, že záznam obsahuje všechna potřebná a dostupná data. Pomoc při správném zapisování autoritního záznamu může poskytnout i doporučení IFLA The Guidelines for Authority Records and References (dále jen GARR). Jedná se zejména o zobrazení informací v autoritních záznamech zpracovaných na základě tištěných, mikrofilmových nebo strojem čitelných bibliografií. Není závislé na pravidlech ani na

formátu, mělo by se tedy podřídít jakýmkoli pravidlům i strojem čitelnému formátu. Doporučení GARR bylo zpracováno do textu formátu MARC 21, tedy české knihovny dodržují i toto doporučení [Římanová, 2006].

Tato bakalářská práce se zabývá personálním záhlavím, zvláště u starověkých a středověkých autorů. Proto byly z obou pravidel (AACR2R i RDA) vybrány pouze kapitoly, které se přímo zabývají tímto tématem.

2 Anglo-americká katalogizační pravidla

2.1 Volba jména

Prvním krokem ve strukturaci jména osoby v záhlaví je výběr běžně známé formy jména na základě hlavního pramene popisu děl této osoby vydaných v jejím jazyce. Pokud se jméno osoby skládá z více částí, výběr záhlaví vychází z příručkových pramenů vydaných v jazyce osoby nebo země, kde žije či působí. Pokud takové seznamy neexistují či nejsou dostupné, vycházíme z konvencí země nebo jazyka, nejvíce spojeného s danou osobou. To znamená, že autoritní záhlaví přebíráme z jednotlivých národních agentur (u nelatinkových písem s příslušnou transkripcí), např. angloamerické autory přebíráme z autoritní databáze Knihovny kongresu (Library of Congress), německé z databáze Německé národní knihovny (Deutsche Nationalbibliothek). Není přípustné přejmout záhlaví např. ruského autora z americké knihovny [Luffer, c2007-2013].

Z nalezených různých forem jmen stejného autora se vybírá pouze jedna forma jména jako preferovaná. Preferovaná forma je taková forma jména, která je všeobecně známá. Nemusí se vždy jednat o skutečné jméno autora, ale i o pseudonym, šlechtické jméno, přezdívku, iniciály nebo o jiná pojmenování [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.1A].

Ostatní formy jména se zapisují jako odkazové formy. Odkazy se vytváří, pouze pokud se v katalogu vyskytuje záznam s daným záhlavím, ke kterému se odkaz vytváří (např. se nemůže zapsat pseudonym „Zelená maska“ jako odkazová forma jména, pokud v katalogu není vytvořen autoritní záznam „Mahen, Jiří“). Mezi nejčastěji používané odkazy patří odkaz „viz“ a „viz též“. Odkazy „viz“, takzvané vylučovací, se vytváří, je-li potřeba odkázat jinou formu jména na preferovanou formu. Jedná se zejména o rozdílná jména (pseudonym, skutečné jméno, fráze, náboženské jméno či dříve užívané jméno osoby), rozdílné formy téhož jména (úplná forma, zkrácená forma) nebo o rozdílného pořadatele záhlaví. Odkazy „viz též“, neboli přidružovací, se vytváří z jednoho jmenného záhlaví na jiné související jmenné záhlaví (např. na jinou bibliografickou identitu téže osoby). Při tvorbě odkazu se uvádí jméno osoby ve stejné struktuře, jakou by mělo mít záhlaví [AACR2R, 1994-1995, kap. 26].

Př.	Wojtyła, Karol	- skutečné jméno
	viz Jan Pavel II.	- náboženské jméno
	Vančura, Antonín	- skutečné jméno

viz Mahen, Jiří	- známější pseudonym
Dostoyevsky, Fyodor	- jiný tvar jména
viz Dostojevskij, Fedor Michajlovič	
Bondy, Egon	- pseudonym, používaný při psaní poezie
viz též Fišer, Zbyněk	- skutečné jméno, filozofické spisy

2.2 Pořadatel záhlaví

Když se vybere preferovaná forma jména, která bude zařazena do záhlaví záznamu, musí se určit, která část jména bude pořadatelem záhlaví. Obecně platí, že pokud se jméno skládá z více částí, vybere se jako základ záhlaví ta část jména, pod kterou bývá osoba obvykle zařazena v oficiálních abecedně uspořádaných seznámech, vydaných v jazyce osoby nebo země, kde žije či působí. Pokud je známo, že osoba dává přednost jiné formě než běžně užívané, respektuje se tato skutečnost při výběru pořadatele záhlaví [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.4A].

Pořadí částí jména se v zápisu do záhlaví může lišit podle toho, která část se vybere jako pořadatel záhlaví. Pokud je pořadatelem první část jména, zapisuje se jméno v přímém pořadí. Jestliže se pořadatelem stane příjmení (i pokud je příjmení první částí jména), píše se za ním čárka a ostatní části jména se zapisují po čárce. Po čárce se zapisují všechny části jména, pokud pořadatelem záhlaví není první část jména. U jmen, u kterých je pořadatelem záhlaví vlastní jméno ve šlechtickém titulu, uvádí se vlastní jméno, po čárce následují ostatní části jména v přímém pořadí a šlechtický titul označující hodnost následuje po čárce, která odděluje titul od zbytku jména [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.4B].

Př.	Kateřina Sienská	- jméno v přímém pořadí
	Molnár, Ferenc	-jméno v přímém pořadí, první je příjmení
	Čapek, Karel	- pořadatel záhlaví je příjmení
	Iuvenalis, Decimus Iunius	- pořadatel záhlaví je příjmení
	Bach, Alexander, baron	- jméno se šlechtickým titulem

2.3 Rodná jména

Některá jména autorů se vyskytují pouze ve tvaru rodného jména. Tato jména neobsahují příjmení, osoby nelze identifikovat ani podle šlechtického jména. V těchto případech se za pořadatele záhlaví považuje ta část jména, pod kterou je osoba uváděna v příručkových pramenech. Pokud jméno obsahuje část, která sice není příjmení, ale plní jeho funkci, zapisuje se jméno pod touto částí. Za pořadatele záhlaví (rodné jméno) se zapisují jakákoli slova či fráze, které jsou běžně spojovány s osobou v jejích dílech nebo v příručkových pramenech. Jedná se zejména o místo původu, bydliště, povolání či jiné znaky. Tato slova nebo fráze se od jména oddělují čárkou. Variantní formy jména či jiná jména, pod kterými je osoba známá, se odkazují [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.8A1].

Př.	Dalimil	- pouze rodné jméno
	Hus, Jan	- Hus není příjmení, ale chová se tak
	Diogenés ze Sinopy	- jméno s místem původu
	Tomáš Akvinský	- jméno zařazeno pod rodným jménem

Římské číslice spojené se jménem se považují za součást jména. Jedná se zejména o jména králů či papežů. Za součást jmen se také považují šlechtické tituly [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.1].

Př.	Řehoř IV.	- papež
	Přemysl Otakar I.	- český král
	Spytihněv I., český kníže	- jméno se šlechtickým titulem

Jestliže se jméno skládá z jednoho nebo více rodných jmen a patronymika, zapisuje se první rodné jméno a za ním zbývající jména v přímém pořadí. Pokud patronymikum předchází rodnému jménu (rodným jménům), přemísťuje se první rodné jméno na první pozici. Patronymikum se odkazuje. Islandská jména obsahující patronymikum se řídí vlastními pravidly [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.8B1].

Př.	Abu Jusuf Jakub ben Ibrachim al-Kufi	
		- rodné jméno: Abu Jusuf Jakub
		- patronymikum: ben Ibrachim al-Kufi

Jména osob, uvedených pod rodným jménem nebo z doby klasické římské říše (např. svatí, papežové, latinští antičtí autoři, řecké a orientální starověké a středověké

osoby, různé osobnosti mezinárodního významu, příp. osoby těžko geograficky zařaditelné) se zapíše česky, pokud získali v českých pramenech standardní počestěnou formu [Luffer, c2007-2013]. V případě pochybností se volí latinská nebo řecká forma jména pro osoby, které působily před rokem 1400 n. l. [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.3B2]. Ostatní formy jména se propojí pomocí odkazů.

- | | | |
|-----|--------------------|---------------------------------------|
| Př. | Ovidius | - celé jméno: Publius Ovidius Naso |
| | Pýthagorás ze Samu | - užívá se také jména Pythagoras |
| | Augustin, svatý | - známý také jako Aurelius Augustinus |

Co se týká římských jmen, zapisuje se jako pořadatel záhlaví ta část jména, pod kterou je osoba nejčastěji uváděna v příručkových pramenech. Pokud panují pochybnosti, zapisuje se jméno v přímém pořadí. Toto pravidlo se týká Římanů působících před rokem 476 n. l. [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.9A].

- | | | |
|-----|------------------------|-------------------------|
| Př. | Cicero, Marcus Tullius | - znám jako Cicero |
| | Petronius Arbiter | - jméno v přímém pořadí |

2.4 Příjmení

Jména, která obsahují příjmení, se zapisují do záhlaví právě pod příjmením, pokud není vyžadováno záhlaví pod jinou částí. Je-li příjmení zastoupeno pouze iniciálou a alespoň jedna část jména je uvedena v úplnosti, zapisuje se iniciála jako pořadatel záhlaví [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.5A1].

- | | |
|-----|-------------------|
| Př. | Polo, Marco |
| | Koperník, Mikuláš |

2.4.1 Jiný údaj považovaný za příjmení

Pokud jméno obsahuje část, která není příjmení, ale má jeho funkci, zapisuje se jako pořadatel záhlaví. Tato část se chová jako příjmení, tudíž se za ní píše čárka, kterou následují ostatní části jména [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.5B1].

- | | |
|-----|----------|
| Př. | Hus, Jan |
|-----|----------|

2.4.2 Příjmení s částicí, prefixem nebo předložkou

Některá jména obsahují příjmení, která se skládají z různých členů, předložek či prefixů. Pokud příjmení obsahuje člen nebo předložku, možno i kombinaci obou, uvádí se jako pořadatel záhlaví ta část, která se nejčastěji uvádí jako řadicí prvek v abecedně řazených příručkách nebo v příručkových pramenech v jazyce osoby či země, kde osoba

působí. Tato obecná pravidla se vztahují na více jazyků a každý z těchto jazyků řadí záhlaví podle různých pravidel a zvyklostí. V kapitole 22.5D1 v pravidlech AACR2R se také uvádí, že u příjmení, která obsahují místní jméno v 2. pádě, jemuž předchází předložka „z“ v českém a slovenském jazyce, považuje se za pořadatele záhlaví ta část příjmení následující za předložkou. Místní jméno se odkazuje v 1. pádě a vynechává se předložka „z“.

Př. Žerotína, Karel z - odkaz: Žerotín, Karel

Tímto pravidlem se řídí mnoho světových knihoven, ovšem české knihovny to tímto způsobem nezapisují. Česká praxe upřednostňuje zapsat předložku „z“ na prvním místě, ale uvozuje ji do ostrých závorek, čímž tuto předložku vyčleňuje z abecedního řazení. Jméno zapsané v českém katalogu pak vypadá takto:

<<ze>> Žerotína, Karel - pořadatel záhlaví: Žerotína

Rozdíl zápisu nejen tohoto jména v různých jazycích, včetně českého, je dobře vidět v databázi mezinárodního systému VIAF (Virtual International Authority File), který sdružuje národní soubory autorit knihoven, které se k tomuto systému přidaly, a záznamy slučuje do jedné databáze. Na jednom místě jsou tedy vidět všechny formy jednoho jména v záhlaví v různých světových knihovnách, včetně odkazů.



<<ze >>Žerotína, Karel, starší, 1564-1636 
Žerotína, Karel starší ze 1564-1636 
Žerotína, Karel ze 1564-1636 
Žerotína, Karel z, 1564-1636 
ze @Žerotína, Karel, 1564-1636 
Karel z Žerotína (1564-1636). 
Žerotina, Karel z ^{néro}
Zerotina, Karel 1564-1636 
VIAF ID: 76439209 (Personal)
Permalink: <http://viaf.org/viaf/76439209>

Obr. 1 Ukázka z databáze VIAF

Př. z Eggenbergu, Marie Arnoštka, kněžna
z Rožmberka, Hedvika

2.5 Jména panovnických rodů

U příslušníků panovnických rodů, kteří již nevládnou (ztratili nebo se zřekli trůnu) a nelze je považovat za panovníky, se zapisuje jako pořadatel záhlaví příjmení nebo část

jména, pod kterým se osoba identifikuje ve svých dílech nebo v příručkových pramenech, pokud příjmení chybí. Tituly, které osoba užívá ve svých dílech, se připojují jako doplňková informace [AACR2R 22.5F1]. Jména panovníků, která obsahují jméno královské rodiny, dynastie, teritoriální příslušnost nebo příjmení, zapisuje se jméno v přímém pořadí. Tituly se připojují v doplňku. [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.8C1].

Př. Habsburg-Lothringen, Karl von

2.6 Šlechtický titul

Pro preferované formy šlechtických jmen existují vlastní pravidla. Jako pořadatel záhlaví se zapisuje vlastní jméno, které je součástí šlechtického jména, včetně titulů, pokud je osoba pod tímto jménem obecně známá. Toto pravidlo se uplatňuje u osob, které ve svých dílech užívají šlechtické jméno (místo příjmení) nebo jsou takto uváděny v příručkových pramenech. Za vlastním jménem obsaženým ve šlechtickém jméně se uvádí osobní jméno, vyjma nepoužitá rodná jména, v přímém pořadí a doplňují se výrazem označujícím hodnost v národním jazyce. Pokud osoba neužívá příjmení a výraz hodnosti, tyto údaje se vynechávají. Příjmení se odkazuje, pokud vlastní jméno ve šlechtickém jméně není stejné jako příjmení. Toto pravidlo se uplatňuje i pro soudce, který je členem Scottish Court of Session a má právnícký titul začínající slovem „Lord“ [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.6].

Př. Kinský, František Ferdinand, hrabě

Schwarzenberg, Karel

- neužívá šlechtický titul

Dmitrij Donský, moskevský a vladimirský kníže

2.7 Transliterovaná jména

Pokud se jméno autora vyskytuje v nelatinkovém písmu a nebyla zjištěna česká forma jména a jiná transliterovaná forma nepřevažuje, transliteruje se jméno do latinské abecedy podle tabulek přijatých katalogizační agenturou. Jestliže se jméno autora vyskytuje v jeho dílech pouze přepsané do latinky, volí se tato forma jména, případně taková, která se vyskytuje nejčastěji (pokud se jméno vyskytuje ve více transliterovaných možnostech). Jestliže se jméno vyskytuje v různých pravopisných variantách, které nebyly způsobeny transliterací, volí se ta forma jména, která vychází z oficiální změny pravopisu. Pokud toto pravidlo nelze použít, vybírá se převládající pravopisná forma jména. Další formy jména lze zapsat pomocí odkazů [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.3C].

Př.	Konfucius	- čínské jméno
	Aristotelés	- řecké jméno
	Tolstoj, Lev Nikolajevič	- ruské jméno

3 Resource Description and Access

3.1 Tvorba jmen

Jméno osoby se v pravidlech RDA tvoří výběrem a zaznamenáním preferované a variantní formy jména a zaznamenáním dalších atributů identifikujících osobu. Preferovaná forma jména spolu s těmito atributy tvoří autorizovaný vstupní prvek charakterizující osobu. Variantní forma jména tvoří variantní vstupní prvek [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.0].

Preferovaná forma jména patří mezi základní prvky, které by vždy měly být vyjádřeny v bibliografickém záznamu i na jeho minimální úrovni. Tyto prvky reflektují atributy a vztahy definované ve FRBR a FRAD, které umožňují následující uživatelské úlohy, např. určit tvůrce díla, určit díla nebo vyjádření ztělesněná v provedení, či určit osobu, rodinu nebo korporaci. Mezi základní prvky určující osobu patří preferované jméno osoby, titul osoby, datum spojené se jménem osoby, zaměstnání (pro osoby, jejichž jméno nepřipomíná jméno osoby), oblast působení osoby (pro osoby, jejichž jméno nepřipomíná jméno osoby) a identifikátor osoby [Drobíková, 2011]. Variantní forma jména je volitelná [RDA Toolkit, c2010, kap. 9].

Preferovaná forma jména se určuje především z předepsaného pramenu popisu podle bodu 2.2.2 RDA. Poté se mohou zohlednit další formální tvary jména, které se objevují přímo v pramenu popisu a jako poslední možnost k určení jména se lze podívat do dalších zdrojů informací, jako jsou např. referenční příručky.

Preferované jméno osoby je forma jména vybraná jako základ autorizovaného vstupního prvku reprezentujícího osobu. Pokud má osoba více identit, pro každou je vybráno preferované jméno [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.1]. Mezi osoby se řadí i fiktivní entity [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.0]. Jméno osoby může být slovo, znak nebo skupina slov a/nebo charakterů, pod kterými je osoba všeobecně známá [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.1.1]. Může to být reálné jméno osoby, pseudonym, šlechtický titul, přezdívka, iniciály nebo jiné označení. Pokud se jméno skládá z více částí, zaznamenává se jako první to, pod kterým je osoba řazena ve směrodatném abecedním seznamu ve svém jazyce nebo místě působení, až poté následují jeho další části. Výjimku tvoří některé typy jmen, např. arabská, indická, starověká římská nebo jména obsahující předložku nebo člen [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2].

Př. Tony Blair

- ne Anthony Charles Lynton Blair

D. W. Griffith	- ne David Wark Griffith
Matka Tereza	- ne Tereza z Kalkaty

3.2 Rodná jména

Osoba se zapisuje pod jménem, pod kterým je řazena v referenčních příručkách. V případě pochybností se zapisuje jméno pod jeho poslední částí jako pod příjmením. Za součást jména se považují jakákoli slova, která osobu blíže identifikují. Může se jednat např. o původ, sídlo, zaměstnání nebo jiná charakteristická slova spojená se jménem v jejích dílech nebo v referenčních příručkách. Tyto výrazy se od vlastního jména oddělují čárkou [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.18]. To platí i v případě, že rodné jméno předchází oslovení, slovo označující příbuznost či profesní oslovení. Jméno v přímém pořadí se zapisuje jako variantní [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.23].

Př. Nelly	- pouze rodné jméno
Eric, the Red	- jméno, které obsahuje slovo s ním spojené
Claire, Tante	- jméno s označením příbuznosti

Výjimku tvoří řecká a latinská verze jmen. Pokud je osoba známá nejen pod rodným jménem, ale i pod jeho latinskou či řeckou verzí, preferuje se ta forma jména, která je známější. V případě nejasností se vybírá jako preferovaná řecká nebo latinská forma jména, zejména pro osoby, které působily před rokem 1 400 n. l. [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.5.2]. Jména osob z doby Římské říše se zaznamenávají ve tvaru, ve kterém jsou zapsány v referenčních příručkách v příslušném jazyce agentury, která data vytváří. Totéž platí i pro Římany, kteří byli činní před rokem 476 n. l. V případě nejasností se jméno zapisuje v přímém pořadí [RDA Toolkit, c2010, dodatek F.8]. Všechny ostatní formy jména se zapisují jako variantní.

Př. Sixt Birck	- německé jméno
ne Xystus Betulius	- latinský pseudonym
Hugo Grotius	- latinská verze jména
ne Hugo de Groot	- holandská verze jména
Guilelmus Apuliensis	- aktivní ve 12. stol., latinská verze jména
ne Guillaume de Poulle	
Vergilius	- celé jméno: Publius Vergilius Maro

Caesar, Gaius Iulius

- jméno řazeno pod poslední částí

Římské číslice spojované se jménem (např. v případě papežů, členů královských rodin, církevních hodnostářů) se považují za součást jména [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.18].

Př. Jan Pavel II.

- papež

Karel IV.

- český král a římský císař

Slovo „svatý“ se nepovažuje za součást jména svatořečených osob. Tento termín se uvádí jako jeho doplněk [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.18].

Př. Anežka Česká

Jana z Arku

Jména členů královských rodin se zaznamenávají podle pravidel určených pro zápis jmen, která neobsahují příjmení ani šlechtický titul (pravidlo 9.2.2.18). Pokud jméno, pod kterým je osoba známá obsahuje jméno královského rodu, dynastie, místní označení nebo příjmení, zapisuje se v přímém pořadí. Tituly se zapisují podle vlastních pravidel (9.4.1.4) [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.20].

Př. Eliška Přemyslovna

Ming Taizu

3.3 Příjmení

Jména obsahující příjmení se zapisují pod příjmením, za ním následuje čárka a zbytek jména. Pokud se jméno skládá pouze z příjmení, zapíše se samostatně. Pokud je příjmení reprezentováno iniciálou a zbytek jména má plnou formu, zapisuje se iniciála, která reprezentuje příjmení, na první místo. Osoby, které jsou známy pouze pod příjmením, se zapisují pod příjmením a přidává se k němu slovo nebo fráze, která se k osobě vztahuje ve zdrojích jako nedílná součást jména. Jméno se slovem či frází v přímém pořadí se zapisuje jako variantní forma. U svatých, jejichž jméno obsahuje příjmení, se slovo „svatý“ k příjmení nepřipojuje. Tento výraz se zapisuje jako doplněk [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.9].

Př. Čapek, Josef

G., Michael

- příjmení reprezentováno iniciálou

Deidier, abbé

- příjmení doplněné slovem, které se vztahuje k osobě

3.3.1 Jiný údaj považovaný za příjmení

Pokud jméno osoby neobsahuje příjmení, ale část jména se tak chová a plní jeho funkci, zapisuje se tato část jako první, za ní následuje čárka a zbytek jména [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.9.2].

Př. Hus, Jan

3.3.2 Příjmení s částicí, prefixem nebo předložkou

Příjmení, které obsahují jednu nebo více oddělených předložek nebo předpon, se řídí obecnými pravidly pro zápis příjmení. Jako variantní formy jména se zapisují jména pod jinou částí, než byla zaznamenána jako první v preferované formě. Kde je možnost řídit se speciálními pravidly, je doporučováno využít této možnosti. Pokud jméno obsahuje jednu nebo více předložek, předpon nebo kombinaci obou, píše se jako první ta část jména, která je nejobvyklejší v abecedně řazených příručkách vydaných v zemi, kde autor působí nebo v jeho jazyce. Pro některé jazyky je k dispozici dodatek F.11. Pokud autor používá více jazyků, zaznamenává se jméno v tom jazyce, který používá častěji. Jestliže i tehdy vládne pochybnosti, řídí se pravidly katalogizační agentury, pokud zapisuje stejným jazykem jako autor. Jako poslední možnost se aplikují pravidla pro jazyk jména [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.11].

Př. Goethe, Johann Wolfgang von - německá předložka „von“

Di Constanzo, Angelo - italská předložka „di“

Žerotína, Karel z - česká předložka „z“

Pokud prefix není ani předložka ani člen nebo kombinace obou, zapisuje se prefix na prvním místě [RDA Toolkit 9.2.2.11.2].

Př. Mac Donald, Bryan J.

Pokud příjmení obsahuje prefix přímo spojený s příjmením nebo spojený pomocí spojovníku, zapisuje se tento prefix na prvním místě. Případně se řídí pravidly pro záznam pod příjmením. Variantní forma se zapisuje pod jménem, které následuje za prefixem [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.12].

Př. MacDonald, Betty

Fitz-Gerald, Lewis

3.4 Jména panovnických rodů

U jmen panovnických rodů, které dlouho nevládly, ztratily trůn nebo nejsou identifikovány pod královským jménem, a které obsahují příjmení, se aplikují obecná pravidla zápisu jmen pod příjmením. Příjmení se zapisuje na prvním místě. Pokud jméno neobsahuje příjmení, zapisuje se pod částí, pod kterou je osoba nejběžněji identifikována v referenčních příručkách (např. jméno rodu). Zaznamenává se titul, pokud ho osoba užívá. Dřívější jméno se zapisuje jako variantní [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.13].

Př. Habsburg, Otto von

Bernadotte af Wisborg, Folke

3.5 Šlechtický titul

Jména obsahující šlechtický titul se zapisují podle obecných pravidel zaznamenávání jmen. Jméno se zaznamenává pod šlechtickým titulem tehdy, pokud osoba titul užívá raději než příjmení nebo je pod tímto titulem řazena v příručkových dokumentech. Šlechtický titul bude následován osobním jménem v přímém pořadí a termínem hodnosti v jazyce, ve kterém byla hodnost udělena. Následuje osobní jméno a část titulu naznačující hodnost, která je od osobního jména oddělená čárkou. Vynechává se příjmení a hodnost, pokud je osoba neužívá. Nepoužívá se výraz „svatý“ u svatořečených autorů, kteří jsou známi pod šlechtickým titulem. Tento výraz se zapisuje jako doplněk. Jako variantní forma jména se zapisuje jméno pod příjmením na prvním místě, ale pouze tehdy, pokud je jiné než šlechtický titul [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.14].

Př. Byron, George Gordon Byron, Baron

Pompadour, Jeanne Antoinette Poisson, marquise de

Norwich, John Julius

- autor titul nepoužívá

3.6 Transliterovaná jména

U jmen psaných v nepreferovaném písmu agentury, která data vytváří, se vybírá ta forma jména, která je nejčastěji uznávaná v jazyce agentury. Pokud jméno nemá takovou formu, přepíše se pomocí transliteračních tabulek daných pro jazyk agentury, která data vytváří. Pokud je jméno známo už pouze jako transliterované, použije se tato forma jako preferovaná. U jména, které se vyskytuje ve více transliteracích, se vybírá ta forma, která

se vyskytuje nejčastěji. Ostatní formy jména (i transliterované) se zapisují jako variantní [RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.5.3].

Př.	Alexandr Veliký	- původní písmo: řecká abeceda
	Kateřina II.	- původní písmo: azbuka
	Konfucius	- původní písmo: čínština

4 Obecný zápis záhlaví do MARC 21

V záznamu MARC 21 (bibliografický formát) se hlavní záhlaví osobního jména zapisuje do pole 100. Vedlejší záhlaví se zapisuje do pole 700.

Každé záhlaví by mělo mít oporu v autoritním záznamu. Tento záznam se tvoří ve formátu MARC 21 pro autoritní data. Záhlaví osobního jména se zapisuje do pole 100. Toto pole je neopakovatelné. Podle zvoleného indikátoru se pozná, jakým způsobem je jméno do záhlaví zapsané. Indikátor 0 znamená, že jméno je zapsané pod rodným nebo křestním jménem, indikátor 1 znamená, že autor je zapsán pod příjmením a jméno zapsané pod jménem rodu nebo rodiny má indikátor 3. Pole 100 obsahuje mnoho podpolí. Např. do podpole \$a se zapisuje vstupní prvek (např. jméno osoby nebo jméno rodu), podpole \$b obsahuje římské číslice, podpole \$c doplňky ke jménu jiné než data (církevní hodnosti, křesťanští svatí, tituly panovníků, jejich manželky a dětí), podpole \$d data související se jménem, podpole \$q rozpis iniciál rodného nebo křestního jména a podpole \$7 obsahuje číslo autority. Obvyklé pořadí podpolí v záznamu je a – q – b – c – d – 7. Ve výjimečných případech se pořadí mění.

Variantní jména osoby se zapisují do pole 400 nebo 500. Do pole 400 se uvádí odkazy typu „viz“. Pole 500 obsahuje odkazy typu „viz též“. Obě tato pole mají indikátory a podpole totožné s polem 100. Navíc přibírají podpole \$w, které je řídicí. Podle zapsaného kódu v tomto podpoli se pozná, jakého původu je odkazované jméno. Kód „d“ znamená akronym, kód „p“ skutečné jméno, kód „r“ církevní jméno, kód „s“ jméno získané sňatkem, kód „u“ jméno za svobodna, kód „v“ pseudonym, kód „x“ společný pseudonym a kód „y“ světské jméno. Další podpole v poli 400 a 500 je podpole \$2, které označuje jazyk katalogizace a záhlaví. Podpole \$0 s hodnotou „o“ náleží pouze poli 400. Obvyklé pořadí podpolí v polích 400 a 500 je w – a – q – b – c – d – 2 – 7/0.

Do autoritního záznamu náleží i další pole a podpole, která obsahují doplňkové informace o záhlaví či zdrojích nalezených informací. Už se ovšem nezabývají tvorbou záhlaví jako takového.

Všechna tato pole a podpole se doplňují na základě stanovených pravidel. V dnešní době jsou to katalogizační pravidla AACR2R. Podle těchto pravidel se zapisuje do podpolí správná interpunkce [Luffer, c2007-2013].

Př. 100 0 \$a Aristofanés, \$d ca 445-ca 386 př. Kr. \$7 jn19981000139
400 0 \$a Aristofanes, \$d ca 445-ca 386 př. Kr. \$0 o
400 0 \$a Aristophane, \$d ca 445-ca 386 př. Kr. \$0 o

- indikátor 0 - vstupní prvek je zapsán pod rodným jménem
 - 400 – odkaz typu „viz“
 - \$d – data spojená se jménem
- 100 1 \$a Bondy, Egon, \$d 1930-2007 \$7 jk01012610
- 500 1 \$w p \$a Fišer, Zbyněk, \$d 1930-2007 \$7 jn19981001175
- indikátor 1 – vstupní prvek je zapsán pod příjmením
 - 500 – odkaz typu „viz též“
 - \$w p – skutečné jméno
- 100 3 \$a Lucemburkové (rod) \$7 jx20060403056
- indikátor 3 – vstupní prvek je jméno rodu
- 100 1 \$a Nezval, Vítězslav, \$d 1900-1958 \$7 jk01090162
- 400 1 \$a Nezvalas, Vitezslavas, \$d 1900-1958 \$2 czelit \$0 o
- 500 1 \$w v \$a David, Robert, \$d 1900-1958 \$7 jo2012703293
- 500 1 \$w v \$a Řepa, František, \$d 1900-1958 \$7 jo2012705443
- \$w v – pseudonym
 - \$2 – jazyk katalogizace (cze) a záhlaví (lit)
- 100 0 \$a Boleslav \$b I., \$c český kníže, \$d ca 915-ca 967 \$7 jn20000728058
- \$b – římská číslice
 - \$c – doplněk ke jménu

5 Úvod k praktické části

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na srovnávání záhlaví, popř. autoritních záznamů tří knihoven (univerzitní, městské a krajské) s Databází národních autorit NK ČR (dále jen soubor autorit).

Záhlaví záznamů by mělo být tvořeno podle nynějších platných katalogizačních pravidel AACR2R. Záhlaví i autoritní záznamy jsou tvořeny na základě správného výběru preferované formy jména a jeho variantních možností. V záhlaví záznamu se zobrazuje pouze preferovaná forma jména s možnými doplňky (např. životní data), autoritní záznam obsahuje navíc i variantní formy jména, případně bibliografické údaje, zdroj informací nebo odkazy spojované s autoritou. K výměně záznamů slouží formát MARC 21 pro autoritní data.

Z celých autoritních záznamů byly vybrány ty části, které se týkají čistě záhlaví a odkazů „viz“ a „viz též“. Byly vynechány další části záznamů jako např. biografické údaje nebo zdroj informací. Tyto části autoritního záznamu se v bibliografickém záznamu neobjevují, proto v této práci nejsou použity. Jednotná formální úprava zajišťuje lepší přehlednost uvedených záznamů, tudíž i jejich jednodušší srovnání. Formální úprava uvedených příkladů může být jiná než v katalogích jednotlivých knihoven.

6 Vybrané knihovny

Pro praktickou analýzu forem jmen byly vybrány celkem tři knihovny. Jedná se o zástupce různých typů knihoven s různými knihovnickými systémy. Mezi vybrané knihovny patří Univerzitní knihovna Univerzity Hradec Králové s knihovním systémem Advanced Rapid Library, Městská knihovna Plzeň se systémem Clavius a knihovním katalogem Carmen a Krajská knihovna Františka Bartoše s knihovním systémem KpWin SQL.

6.1 Univerzitní knihovna Univerzity Hradec Králové

„Univerzitní knihovna UHK je centrální knihovnou Univerzity Hradec Králové, která zpřístupňuje informační zdroje v tištěné a elektronické podobě. Základní bibliograficko-informační služby a knihovní fond jsou určeny všem studentům a akademickým pracovníkům UHK, odborné veřejnosti a dalším zájemcům.“ [Univerzitní knihovna, c2010-2013].

6.1.1 On-line katalog IPAC

Informace do této části byly převzaty z WWW stránek dodavatele tohoto systému (firma Cosmotron).

Advanced Rapid Library (ARL) je systém určený pro automatickou správu katalogů a sbírek v knihovně i jiných informačních institucích v síťovém prostředí. Je postaven na vícevrstvé architektuře typu klient-server, jako modulární a lehce škálovatelný systém. Systém ARL umožňuje zpracovávat nejen bibliografické informace, ale v plné míře podporuje také práci s multimediálními, obrazovými, zvukovými i fulltextovými dokumenty.

Databáze je používána pro správu, archivaci a zpřístupňování informací. Jednotlivé entity popsané metadaty je možno zpracovávat ve formátu MARC 21 i UNIMARC společně s příslušnými soubory autorit na základě katalogizačních pravidel AACR2R a standardů FRBR a FRAD. Čtenářům a uživatelům jsou bibliografické záznamy zpřístupňovány v souladu s ISBD a ISO 690.

Katalog IPAC (Internet Public Access Catalog) je on-line katalog určený veřejnosti. Kromě vlastního vyhledávání záznamů dokumentů může navíc registrovaný uživatel využívat řadu dalších možností, např. správu uživatelského konta, rezervaci a vyžádání

dokumentů, přístup k dalším informačním zdrojům, zasílání novinek (SDI), hodnocení dokumentů a pod.

V katalogu je možné prohledávání jednoduché i pokročilé za použití fráze i logických operátorů a kvantifikátorů v několika zdrojích současně. [Cosmotron Slovakia and Bohemia, [2011]].

Katalog knihovny obsahuje databázi autorit. K záznamu autority je možné se dostat z výsledků vyhledávání tak, že se klikne na ikonu lupy vedle jména autora. Objeví se seznam autorit a výběrem čísla na kraji autority se zobrazí konkrétní autoritní záznam. Zobrazení záznamu je možné ve třech formátech – zkrácený, uživatelský formát a formát MARC.

Související stránky

Detail záznamu

Původní dotaz

Odeslat e-mailem

Export

Zobrazovací formáty

Zkrácený

Uživatelský formát

MARC

Mahen, Jiří, 1882-1939

Osobní jméno Mahen, Jiří, 1882-1939

Jiné jméno

- Maheu, 1882-1939
- Prosper, 1882-1939
- Richardson, 1882-1939
- Zelená maska, 1882-1939
- Červená maska, 1882-1939
- Vančura, Antonín, 1882-1939
- Andělíček, Ladislav, 1882-1939
- Batler, Mahatma, Prof., 1882-1939
- Chadraba, Jan, 1882-1939
- Dubský, Antonín, 1882-1939
- Dubský, J., 1882-1939
- Had, Ivan, 1882-1939
- Lang, H., 1882-1939
- Lipan, František, 1882-1939
- Musi...]]>

Poznámka Pod pseudonymem Zelená maska napsal knihovnické pohádky, pod pseudonymem Richardson publikaci Režisérův zápisník, další pseudonymy v. Lexikon České literatury 3.

Druh soub. Soubor osobních jmen a jmen rodn

Odkazy

- 🔍 (3) - Naučná literatura
- 🔍 (11) - Belletrie

Obr. 2 Autoritní záznam ze systému Advanced Rapid Library

6.2 Knihovna města Plzně

„Knihovna města Plzně je veřejnou univerzální knihovnou působící na celém území města Plzně. Jejím uživatelem se může stát každý občan České republiky nebo cizí státní příslušník, který má povolení k pobytu. Knihovna vytváří a uchovává fondy krásné a odborné literatury, periodik a dalších materiálů v rozsahu a složení odpovídajícím její funkci. Buduje regionální literární a informační fond orientovaný na Plzeň a okolí“ [Knihovna města Plzně, 2013].

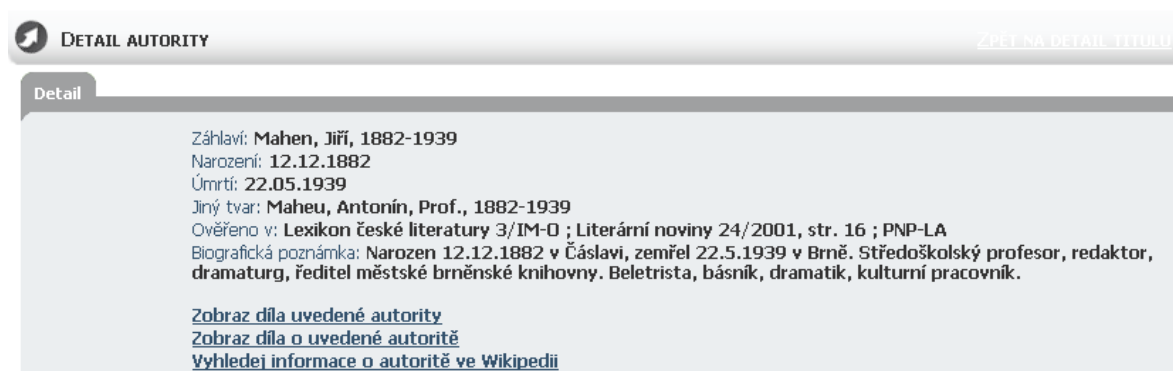
6.2.1 Katalog OPAC 2.0 – Carmen

Informace do této části kapitoly byly převzaty z WWW stránek dodavatele tohoto systému (firma LANius).

Knihovní systém Clavius využívají zejména veřejné knihovny. Systém ukládá data přímo ve formátu UNIMARC nebo MARC 21. Podporuje používání katalogizačních pravidel AACR2R a zobrazení bibliografických záznamů podle standardu ISBD. Autoritní záznamy včetně věcných hesel jsou ukládány v mezinárodním výměnném formátu UNIMARC/Autority. V systému je možnost připojení národních autorit z NK ČR.

Webový katalog Carmen se řadí mezi tzv. OPAC 2.0. Přihlášený uživatel, kromě provádění rezervací, prodlužování výpůjček, kontroly svého konta, má také možnost hodnotit záznamy, připojit k nim recenzi nebo sledovat novinky pomocí kanálu RSS. Vyhledávání je možné zadat v jednoduché jednořádkové nebo v rozšířené formě. Výsledky jsou řazeny podle relevance a jsou pomocí faset roztříděny do skupin, což umožňuje lepší upřesňování dotazu. Pokud jsou k vyhledanému záznamu připojeny multimediální prvky (obrázek, zvuková ukázka, URL odkaz), lze je ihned zobrazit [Lanius, [2002]].

Knihovna vlastní rejstřík autorů. Autoritní záznam v on-line katalogu Carmen se zobrazuje po kliknutí na lupu vedle jména. Možné je pouze zobrazení v uživatelském formátu.



DETAIL AUTORITY [ZPĚT NA DETAIL TITULU](#)

Detail

Záhlaví: **Mahen, Jiří, 1882-1939**
Narození: 12.12.1882
Úmrtí: 22.05.1939
Jiný tvar: **Maheu, Antonín, Prof., 1882-1939**
Ověřeno v: **Lexikon české literatury 3/IM-O ; Literární noviny 24/2001, str. 16 ; PNP-LA**
Biografická poznámka: **Narozen 12.12.1882 v Čáslavi, zemřel 22.5.1939 v Brně. Středoškolský profesor, redaktor, dramaturg, ředitel městské brněnské knihovny. Beletřista, básník, dramatik, kulturní pracovník.**

[Zobraz díla uvedené autority](#)
[Zobraz díla o uvedené autoritě](#)
[Vyhledej informace o autoritě ve Wikipedii](#)

Obr. 3 Autoritní záznam ze systému CLAVIUS

6.3 Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně

„Krajská knihovna Františka Bartoše, příspěvková organizace se sídlem ve Zlíně, je největší veřejnou knihovnou ve Zlínském kraji. Poskytuje návštěvníkům knihovnické a informační služby, pořádá kulturní a vzdělávací akce pro školy a veřejnost. Knihovna zajišťuje metodické, poradenské a další služby knihovnám Zlínského kraje, vydává publikace v Edici Zlínský kraj a časopis ZVUK Zlínského kraje“ [Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 2002-].

6.3.1 On-line katalog

Informace do této podkapitoly byly převzaty z WWW stránek dodavatele tohoto systému (firma KP-SYS).

Knihovní systém KpWin SQL ukládá data přímo ve formátu MARC 21 dle pravidel AACR2R, ISBD. Program disponuje základním vyhledáváním záznamů dle klíčových slov, slov z autorit, dle údajů v exemplářích, dle změn v záznamech, atd. Příliš obecné dotazy lze dalším postupným zpřesněním zúžit a naopak k výsledkům předchozích dotazů lze přidávat další záznamy. Umožňuje uložit zadání provedeného dotazu a otevření multimediálních souborů připojených k záznamu [KP-SYS, 2006].

Knihovní katalog obsahuje rejstřík autorit. Autoritní záznam se zobrazí po kliknutí na lupu vedle jména. Záznam lze zobrazit ve třech formátech – standardní, návštěví a MARC.

Formát zobrazení autority č. A1064058: [Standard](#) [Návěští](#) [MARC](#)

Mahen, Jiří, 1882-1939	
Jiná forma:	Maheu, 1882-1939 Prosper, 1882-1939 Richardson, 1882-1939 Zelená maska, 1882-1939 Červená maska, 1882-1939 Vančura, Antonín, 1882-1939 Andělíček, Ladislav, 1882-1939 Batler, Mahatma, Prof., 1882-1939 Chadraba, Jan, 1882-1939 Dubský, Antonín, 1882-1939 Dubský, J., 1882-1939 Had, Ivan, 1882-1939 Lang, H., 1882-1939 Lipan, František, 1882-1939 Musil, Josef, 1882-1939 Mužik, Karel, 1882-1939 Sequens, Jiří, 1882-1939 Skála, J., 1882-1939 Smetana, Joe, 1882-1939 Stodola, Pavel, 1882-1939 Urbánek, Kamil, 1882-1939 Vrána, Jaroslav, Dr., 1882-1939 Výborný, Jaromír, 1882-1939 Zamazal, Josef, 1882-1939
Odkaz na historii záhlaví:	Pod pseudonymem Zelená maska napsal knihovnické pohádky, pod pseudonymem Richardson publikaci Režisérův zápisník, další pseudonymy v. Lexikon české literatury 3.
Zdroj nalezených informací:	Lexikon české literatury 3/IM-O další pseudonymy Literární noviny 24/2001, str. 16 Další pseudonym PNP-LA
Bibliografické nebo historické údaje:	Narozen 12.12.1882 v Čáslavi, zemřel 22.5.1939 v Brně. Středoškolský profesor, redaktor, dramaturg, ředitel městské brněnské knihovny. Beletřista, básník, dramatik, kulturní pracovník.

Obr. 4 Autoritní záznam ze systému KpWin SQL

7 Průzkum

Do příkladů byla vybrána jména osob, která měla autoritní záznam ve všech vybraných knihovnách. V některých případech byl záznam dostupný pouze v několika z těchto knihoven, nebo jméno osoby bylo zaznamenáno jako klíčové slovo, které nemá oporu v autoritním záznamu. Jako příklad osoby, která nemá dostupný autoritní záznam ve všech knihovnách je uveden „Bernard z Clairvaux“.

Každý příklad obsahuje stručnou charakteristiku osoby se životními daty. Dále jsou zde zobrazeny autoritní záznamy z vybraných knihoven (Univerzitní knihovna UHK, Městská knihovna v Plzni, Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně), kterým předchází, pro srovnání, záznam ze souboru autorit. Jména (v přímém pořadí) jsou řazena abecedně.

Z důvodu lepší přehlednosti je celá tato kapitola v zobrazení na široko.

Aristoteles

Aristotelés žil přibližně v letech 384 – 322 př. n. l. a byl významný řecký filozof, vědec a vychovatel Alexandra Makedonského. Jeho spisy se zabývají mnoha vědními obory, např. filozofií, sociologií, zoologií nebo logikou [Slovník spisovatelů, 1975].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Aristotelés, 384-322 př. Kr.
Odkaz. forma Aristote, 384-322 př. Kr.
Aristoteles, 384-322 př. Kr.

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Aristotelés, 384-322 př. Kr.
Odkaz. forma Aristoteles, 384-322 př. Kr.

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Aristotelés, 384-322 př. Kr.
Odkaz. forma Aristote, 384-322 př. Kr.
Aristoteles, 384-322 př. Kr.

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Aristotelés, 384-322 př. Kr.
Odkaz. forma Aristote, 384-322 př. Kr.
Aristoteles, 384-322 př. Kr.

Bernard z Clairvaux

Bernard z Clairvaux se narodil r. 1090 ve Fontaines a zemřel v Clairvaux r. 1153. Byl francouzský teolog, opat a je považován za zakladatele cisterciáckého řádu. Psal náboženská díla, kázání a dochovala se jeho korespondence [Attwater, 1993].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Bernard z Clairvaux, svatý, 1090-1153
Odkaz. forma Bernard de Clairvaux, saint, 1091-1153
Bernardus Clarae-Vallensis, 1091-1153
Bernardus Claravallensis, sanctus, 1091-1153
Bernardus-abbas Claravallensis, sanctus, 1091-1153
z Clairvaux, Bernard, svatý, 1090-1153
Bernard of Clairvaux, Saint, 1090-1153

Městská knihovna v Plzni

Nenalezeno

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Bernard z Clairvaux, svatý, 1090-1153
Odkaz. forma <<z>> Clairvaux, Bernard, svatý, 1090-1153

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Bernard z Clairvaux, svatý, 1090-1153
Odkaz. forma Bernard de Clairvaux, saint, 1091-1153
Bernardus Clarae-Vallensis, 1091-1153
Bernardus Claravallensis, sanctus, 1091-1153
Bernardus-abbas Claravallensis, sanctus, 1091-1153
<>Clairvaux, Bernard, svatý, 1090-1153
Bernard of Clairvaux, Saint, 1090-1153

Cato Censorius

Marcus Porcius Cato Censorius (celým jménem) žil v letech 234 – 149 př. n. l., byl římský řečník, spisovatel, politik a vojevůdce. Byl prostého původu a mezi jeho dochovaná díla patří např. zemědělská příručka nebo nejstarší latinsky psaný prozaický text [Slovník latinských spisovatelů, 1984].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Cato Censorius, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Odkaz. forma Cato Maior, 234-149 př. Kr.
Cato, sr., 234-149 př. Kr.
Caton, 234-149 př. Kr.
Censorius, 234-149 př. Kr.
Cato, Marcus Porcius, Censorius, 234-149 př. Kr.
Cato, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Kato, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Katon, Mark Porcij, 234-149 př. Kr.

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Cato Censorius, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Odkaz. forma: Cato Maior, Marcus Porcius, sr., 234-149 př. Kr.

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Cato Censorius, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Odkaz. forma Cato Maior, 234-149 př. Kr.
Cato, sr., 234-149 př. Kr.
Caton, 234-149 př. Kr.
Censorius, 234 - 149 př. Kr.
Cato, Marcus Porcius, Censorius, 234-149 př. Kr.
Cato, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Kato, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Katon, Mark Porcij, 234-149 př. Kr.

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Cato Censorius, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Odkaz. forma Cato Maior, 234-149 př. Kr.
Cato, sr., 234-149 př. Kr.
Caton, 234-149 př. Kr.
Censorius, 234 - 149 př. Kr.
Cato, Marcus Porcius, Censorius, 234-149 př. Kr.
Cato, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Kato, Marcus Porcius, 234-149 př. Kr.
Katon, Mark Porcij, 234-149 př. Kr.

Cicero

Jeho celé jméno zní Marcus Tullius Cicero, žil v letech 106 – 43 př. n. l. Byl jeden z nejvýznamnějších římských řečníků (obhájce u soudů), významný politik, spisovatel a filozof. Psal díla týkající se rétoriky, teorie o uspořádání státu, filozofie, formuloval latinskou filozofickou terminologii [Slovník latinských spisovatelů, 1984].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Cicero, Marcus Tullius, 106-43 př. Kr.
Odkaz. forma Cicerone, 106-43 př. Kr.
Cicéron, 106-43 př. Kr.
Marcus Tullius Cicero, 106-43 př. Kr.
Cyceron, Marek Tulliusz, 106-43 př. Kr.

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Cicero, Marcus Tullius, 106-43 př. Kr.
Odkaz. forma Cyceron, Marek Tulliusz, 106-43 př. Kr.

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Cicero, Marcus Tullius, 106-43 př. Kr.
Odkaz. forma Cicerone, 106-43 př. Kr.
Cicéron, 106-43 př. Kr.
Marcus Tullius Cicero, 106-43 př. Kr.

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Cicero, Marcus Tullius, 106-43 př. Kr.
Odkaz. forma Cicerone 106-43 př. Kr.
Cicéron 106-43 př. Kr.
Marcus, Tullius Cicero 106-43 př. Kr.

Démokritos

Démokritos žil pravděpodobně v letech 460 – 370 př. n. l., byl řecký filozof a vědec. Hodně cestoval a jeho spisy se zabývají mnohými vědními obory, např. filozofie, geometrie, astronomie, etika aj. [Slovník spisovatelů, 1975].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Démokritos, ca 460-ca 370 př. Kr.

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Démokritos, ca 460-ca 370 př. Kr.

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Démokritos, ca 460-ca 370 př. Kr.

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Démokritos, ca 460-ca 370 př. Kr.

Ezop

Ezop žil pravděpodobně v 6. stol. př. n. l., byl řecký bajkář. Jeho bajky jsou nejspíše z cest z Orientu a zprvu kolovaly ústně [Slovník spisovatelů, 1975].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Ezop, ca 6. stol. př. Kr.
Odkaz. forma Aesop, ca 6. stol. př. Kr.
Aesopus, ca 6. stol. př. Kr.
Aisópos, ca 6. stol. př. Kr.
Esopo, ca 6. stol. př. Kr.
Isopo, ca 6. stol. př. Kr.

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Ezop, ca 6. stol. př. Kr.
Odkaz. forma Aesopus, ca 6. stol. př. Kr.

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Ezop, ca 6. stol. př. Kr.
Odkaz. forma Aesop, ca 6. stol. př. Kr.
Aesopus, ca 6. stol. př. Kr.
Aisópos, ca 6. stol. př. Kr.
Esopo, ca 6. stol. př. Kr.
Isopo, ca 6. stol. př. Kr.

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Ezop, ca 6. stol. př. Kr.
Odkaz. forma Aesop, ca 6. stol. př. Kr.
Aesopus, ca 6. stol. př. Kr.
Aisópos, ca 6. stol. př. Kr.
Esopo, ca 6. stol. př. Kr.
Isopo, ca 6. stol. př. Kr.

Filip IV. Sličný

Filip IV. Sličný byl francouzský král, který vládl v letech 1285 – 1314. Za jeho vlády došlo k přesídlení papeže do Avignonu [Dějiny evropské civilizace I., 1997].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Filip IV., francouzský král, 1268-1314

Odkaz. forma Filip Sličný, 1268-1314

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Filip, francouzský král, 1268-1314

Odkaz. forma Filip Sličný, 1268-1314

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Filip IV., francouzský král, 1268-1314

Odkaz. forma Filip Sličný, 1268-1314

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Filip, francouzský král, 1268-1314

Francesco Petrarca

Francesco Petrarca žil v letech 1304 – 1374 a byl italský humanista. Několikrát se setkal s Karlem IV. a měl vliv na počátek humanismu v Čechách. Mezi jeho díla patří např. životopisy slavných, korespondence nebo traktáty [Slovník latinských spisovatelů, 1984].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Petrarca, Francesco, 1304-1374

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Petrarca, Francesco, 1304-1374

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Petrarca, Francesco, 1304-1374

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Petrarca, Francesco, 1304-1374

František z Assisi

František z Assisi žil přibližně v letech 1182 – 1226, pocházel z rodiny bohatého obchodníka a založil řeholní řád, kanonizován r. 1228. Nikdy nebyl vysvěcen na kněze a základem řádu byla pokora a chudoba. Dochovala se jeho korespondence [Attwater, 1993].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví	<u>František z Assisi, svatý, 1182-1226</u>
Odkaz. forma	Francesco d'Assisi, 1182-1226 Franciscus Assisias, 1182-1226 Franciscus de Assisi, sanctus, 1182-1226 François d'Assise, svatý, 1182-1226 z Assisi, František, svatý, 1182-1226

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví	<u>František z Assisi, svatý, 1182-1226</u>
Odkaz. forma	Francesco d'Assisi, František, sanctus, 1182-1226

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví	<u>František z Assisi, svatý, 1182-1226</u>
Odkaz. forma	Francesco d'Assisi, 1182-1226 Franciscus Assisias, 1182-1226 Franciscus de Assisi, sanctus, 1182-1226 François d'Assise, svatý, 1182-1226 z Assisi, František, svatý, 1182-1226

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví	<u>František z Assisi, svatý, 1182-1226</u>
	Francesco d'Assisi, 1182-1226 Franciscus Assisias, 1182-1226 Franciscus de Assisi, sanctus, 1182-1226 François d'Assise, svatý, 1182-1226 <>Assisi, František, svatý, 1182-1226

Galénos

Galénos žil v letech 129 – 199 a byl významným řeckým lékařem. Jeho spisy zahrnovaly nejen všechny oblasti tehdejšího lékařství, ale i gramatiku, rétoriku nebo filozofii [Slovník spisovatelů, 1975].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví	<u>Galénos, ca 130-ca 199</u>
Odkaz. forma	Galenus, ca 130-ca 199
	Claudius Galenus, ca 130-ca 199
	Galeno Filosofo, ca 130-ca 199
	Galeno Medico, ca 130-ca 199
	Galien, ca 130-ca 199
	Galien de Pergame, ca 130-ca 199
	Klaudios Galénos, ca 130-ca 199
	Galén, ca 130-ca 199
	Galenos z Pergamu, ca 130-ca 199

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví	<u>Galénos, ca 130-ca 199</u>
---------	-------------------------------

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví	<u>Galénos, ca 130-ca 199</u>
Odkaz. forma	Galenus, ca 130-ca 199
	Claudius Galenus, ca 130-ca 199
	Galeno Filosofo, ca 130-ca 199
	Galeno Medico, ca 130-ca 199
	Galien, ca 130-ca 199
	Galien de Pergame, ca 130-ca 199
	Klaudios Galénos, ca 130-ca 199
	Galén, ca 130-ca 199
	Galenos z Pergamu, ca 130-ca 199

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví	<u>Galénos, ca 130-ca 199</u>
---------	-------------------------------

Guillaume de Machaut

Guillaume de Machaut žil v letech 1300-1377 a byl francouzský skladatel. Působil i ve službách Jana Lucemburského a Karla V., autor tzv. staročeských lejch. [Paclt, 1972].

Národní knihovna – soubor autorit

Záhlaví: Guillaume de Machaut, ca 1300-1377
Odkaz. forma: Machaut, Guillaume de, ca 1300-1377

Městská knihovna Plzeň

Záhlaví: Guillaume de Machaut, ca 1300-1377
Odkaz. forma: Machaut, Guillaume de, ca 1300-1377

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví: Guillaume de Machaut, ca 1300-1377
Odkaz. forma: Machaut, Guillaume de, ca 1300-1377

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví: Guillaume de Machaut, ca 1300-1377
Odkaz. forma: Machaut, Guillaume de, ca 1300-1377

Jan Hus

Mistr Jan Hus se narodil přibližně r. 1371 v Husinci u Prachatic, 5. 6. 1415 byl upálen v Kostnici jako kacíř. Byl českým reformátorem církve. Pocházel z chudé rodiny, stal se knězem a kázal v Betlémské kapli. Mezi jeho dochovaná díla patří traktáty, postily a korespondence [Slovník latinských spisovatelů, 1984].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Hus, Jan, ca 1371-1415
Odkaz. forma H. M. J., ca 1371-1415
Jan z Husince, ca 1371-1415
M. J. H., ca 1371-1415
Mistr Jan Hus, ca 1371-1415

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Hus, Jan, ca 1371-1415
Odkaz. forma M. J. H., ca 1371-1415

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Hus, Jan, ca 1371-1415
Odkaz. forma H. M. J., ca 1371-1415
Jan z Husince, ca 1371-1415
M. J. H., ca 1371-1415
Mistr Jan Hus, ca 1371-1415

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Hus, Jan, ca 1371-1415
Odkaz. forma H. M. J., ca 1371-1415
Jan z Husince, ca 1371-1415
M. J. H., ca 1371-1415
Mistr Jan Hus, ca 1371-1415
Jan Hus ca 1371-1415

Jan Rokycana

Jan Rokycana se narodil přibližně r. 1390 v Rokycanech a zemřel r. 1471 v Praze. Byl mluvčí umírněných husitů a nepotvrzený pražský arcibiskup. Jeho dílo se zabývá teologií nebo politikou a patří do něj i oficiální projevy [Slovník latinských spisovatelů, 1984].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Jan Rokycana, ca 1397-1471
Odkaz. forma Iohannes de Rokyczana, ca 1397-1471
Rokycana, Jan, ca 1397-1471
Jan z Rokycan, ca 1397-1471
z Rokycan, Jan, ca 1397-1471

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Jan Rokycana, ca 1397-1471
Odkaz. forma Jan z Rokycan, Jan, ca 1397-1471

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Jan Rokycana, ca 1397-1471
Odkaz. forma Iohannes de Rokyczana, ca 1397-1471
Rokycana, Jan, ca 1397-1471
Jan z Rokycan, ca 1397-1471
<<z >>Rokycan, Jan, ca 1397-1471

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Jan Rokycana, ca 1397-1471
Odkaz. forma Iohannes de Rokyczana, ca 1397-1471
Rokycana, Jan, ca 1397-1471
Jan z Rokycan, ca 1397-1471
z Rokycan, Jan, ca 1397-1471

Jiří z Poděbrad

Jiří z Poděbrad byl prvním českým králem zvoleným zástupci českých stavů, vládl v letech 1458 – 1471. Snažil se o mír mezi husity a katolíky, navrhl mírovou unii evropských panovníků, s níž neuspěl [Dějiny zemí Koruny české I., 1997].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Jiří z Poděbrad, český král, 1420-1471
Odkaz. forma z Poděbrad, Jiří, český král, 1420-1471

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Jiří z Poděbrad, český král, 1420-1471
Odkaz. forma z Poděbrad, Jiří, český král, 1420-1471

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Jiří z Poděbrad, český král, 1420-1471
Odkaz. forma z Poděbrad, Jiří, český král, 1420-1471

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Jiří z Poděbrad, český král, 1420-1471
Odkaz. forma <>Poděbrad, Jiří, český král, 1420-1471

Josephus Flavius

Josephus Flavius se narodil pravděpodobně v r. 37 v Jeruzalémě a zemřel po r. 100 nejspíš v Římě, byl to historik z rodiny vysokého židovského kněžstva. Jeho díla se zabývají židovskými dějinami [Slovník spisovatelů, 1975].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Josephus Flavius, 37-ca 100
Skutečné jméno Joseph ben Mattathias, 37-ca 100
Odkaz. forma Flavius, Josephus, 37-ca 100
Iosephus Flavius, 37-ca 100

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Josephus Flavius, 37-ca 100
Odkaz. forma Flavius, Josephus, 37-ca 100

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Josephus Flavius, 37-ca 100
Odkaz. forma Flavius, Josephus, 37-ca 100
Joseph ben Mattathias, 37-ca 100
Iosephus Flavius, 37-ca 100

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Josephus Flavius, 37-ca 100
Odkaz. forma Flavius, Josephus, 37-ca 100
Joseph ben Mattathias, 37-ca 100
Iosephus Flavius, 37-ca 100

Kateřina Alexandrijská

Životní data Kateřiny Alexandrijské nejsou známa, zřejmě pocházela z urozeného rodu z Alexandrie. Její životní zkušenosti patří k jedné z nejznámějších legend [Attwater, 1993].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví	<u>Kateřina Alexandrijská, svatá, 289-307</u>
Odkaz. forma	Catharina Alexandrina, sancta, 289-307 Catherine d'Alexandrie, Sainte, 289-307 Kateřina, svatá, 289-307 Katharína, 289-307

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví	<u>Kateřina Alexandrijská, svatá, 289-307</u>
Odkaz. forma	Catharina Alexandrina, sancta, 289-307

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví	<u>Kateřina Alexandrijská, svatá, 289-307</u>
Odkaz. forma	Catharina Alexandrina, sancta, 289-307 Catherine d'Alexandrie, Sainte, 289-307 Kateřina, svatá, 289-307 Katharína, 289-307

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví	<u>Kateřina Alexandrijská, svatá, 289-307</u>
Odkaz. forma	Catharina Alexandrina, sancta, 289-307 Catherine d'Alexandrie, Sainte, 289-307 Kateřina, svatá, 289-307 Katharína, 289-307

Klaret

Klaret, vlastním jménem Bartoloměj z Chlumce, žil přibližně v letech 1320 – 1370. Je autorem latinsko-českých veršovaných slovníků, které shrnují latinskou terminologii vědních oborů [Slovník českých spisovatelů, 2000].

Národní knihovna – soubor autorit

Záhlaví Klaret, ca 1320-ca 1370
Odkaz. forma Bartoloměj z Chlumce, ca 1320-ca 1370
z Chlumce, Bartoloměj, ca 1320-ca 1370
Claretus de Solentia, ca 1320-ca 1370

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Klaret, ca 1320-ca 1370
Odkaz. forma Bartoloměj z Chlumce, Bartoloměj, ca 1320-ca 1370

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Klaret, ca 1320-ca 1370
Odkaz. forma Bartoloměj z Chlumce, ca 1320-ca 1370
z Chlumce, Bartoloměj, ca 1320-ca 1370
Claretus de Solentia, ca 1320-ca 1370

Knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Klaret, ca 1320-ca 1370
Odkaz. forma Bartoloměj z Chlumce, ca 1320-ca 1370
<>Chlumce, Bartoloměj, ca 1320-ca 1370
Claretus de Solentia, ca 1320-ca 1370

Konfucius

Konfucius žil v letech 551 – 479 př. n. l. a byl čínským filosofem, státníkem a sociálním politikem. Založil filozofický směr, který si zakládá na mravních hodnotách a je státotvorný [AUT, c2009; Sochrová, 1997].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Konfucius, 552-479 př. Kr.
Odkaz. forma Kchung Čchiou, 552-479 př. Kr.
Kchung-fu-c', 552-479 př. Kr.
K'ung Čiu, 552-479 př. Kr.
Konfuzius, 552-479 př. Kr.
Kungfutse, 552-479 př. Kr.
Confucius, 552-479 př. Kr.
Kongzi, 552-479 př. Kr.
Kong fu zi, 552-479 př. Kr.

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Konfucius, 552-479 př. Kr.
Odkaz. forma Kchung Čchiou, 552-479 př. Kr.

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Konfucius, 552-479 př. Kr.
Odkaz. forma Kchung Čchiou, 552-479 př. Kr.
Kchung-fu-c', 552-479 př. Kr.
K'ung Čiu, 552-479 př. Kr.
Konfuzius, 552-479 př. Kr.
Kungfutse, 552-479 př. Kr.
Confucius, 552-479 př. Kr.
Kongzi, 552-479 př. Kr.
Kong fu zi, 552-479 př. Kr.

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Konfucius, 552-479 př. Kr.
Odkaz. forma Kchung-fu-c' 552-479 př. Kr.
K'ung Čiu 552-479 př. Kr.
Konfuzius 552-479 př. Kr.
Kungfutse 552-479 př. Kr.
Kchung Čchiou 552-479 př. Kr.

Kosmas

Kosmas se narodil přibližně r. 1045 a zemřel r. 1125 v Praze. Byl děkan svatovítské kapituly, zakladatel českého dějepisectví. Jeho hlavním dílem je kronika českých zemí psaná latinsky [Slovník českých spisovatelů, 2000].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví	<u>Kosmas, ca 1045-1125</u>
Odkaz. forma	Cosmas von Prag, ca 1045-1125 Cosmas, děkan pražský, ca 1045-1125 Cosmas, ca 1045-1125

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví	<u>Kosmas, ca 1045-1125</u>
Odkaz. forma	Cosmas von Prag, děkan pražský, ca 1045-1125

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví	<u>Kosmas, ca 1045-1125</u>
Odkaz. forma	Cosmas von Prag, ca 1045-1125 Cosmas, děkan pražský, ca 1045-1125 Cosmas, ca 1045-1125

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví	<u>Kosmas, ca 1045-1125</u>
Odkaz. forma	Cosmas von Prag, ca 1045-1125 Cosmas, děkan pražský, ca 1045-1125 Cosmas, ca 1045-1125

Marco Polo

Marco Polo žil v letech 1254-1324, byl benátský kupec a stal se členem poselstva papeže Řehoře X. k chánu Kublajovi do Číny. Jeho zážitky z cest byly sepsány jiným autorem, kterému je nadiktoval [Šťastný, 1974].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Polo, Marco, ca 1254-1324
Odkaz. forma Marco Polo, ca 1254-1324
Pavlov z Benátek, Marek, ca 1254-1324
Marek Pavlov z Benátek, ca 1254-1324

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Polo, Marco, ca 1254-1324
Odkaz. forma Marco Polo, ca 1254-1324

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Polo, Marco, ca 1254-1324
Odkaz. forma Marco Polo, ca 1254-1324

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Polo, Marco, ca 1254-1324
Odkaz. forma Marco Polo, ca 1254-1324
Pavlov z Benátek, Marek, ca 1254-1324
Marek Pavlov z Benátek, ca 1254-1324

Matyáš Korvín

Matyáš Korvín vládl v Uhrách, kde byl zvolen šlechtickými kruhy králem r. 1458. V Olomouci se nechal zvolit katolickými stavy českým králem, kde vládl současně s Vladislavem Jagellonským [Dějiny zemí Koruny české I., 1997].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Matyáš Korvín I., uherský král, 1443-1490
Odkaz. forma Mathias Corvinus, uherský král, 1443-1490
Corvinus, Mathias, uherský král, 1443-1490
Korvín, Matyáš, uherský král, 1443-1490
Matej, uherský král, 1443-1490

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Matyáš Korvín, uherský král, 1443-1490
Odkaz. forma Korvín, Matyáš, uherský král, 1443-1490

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Matyáš Korvín I., uherský král, 1443-1490
Odkaz. forma Mathias Corvinus, uherský král, 1443-1490
Corvinus, Mathias, uherský král, 1443-1490
Korvín, Matyáš, uherský král, 1443-1490
Matej, uherský král, 1443-1490

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Matyáš Korvín I., uherský král, 1443-1490
Odkaz. forma Mathias Corvinus, uherský král, 1443-1490
Corvinus, Mathias, uherský král, 1443-1490
Korvín, Matyáš, uherský král, 1443-1490
Matej, uherský král, 1443-1490

Mikuláš Koperník

Mikuláš Koperník žil v letech 1473 – 1543 a byl polský astronom, kanovník a diplomat. Psal matematická pojednání a je autorem heliocentrické soustavy [Slovník latinských spisovatelů, 1984].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Koperník, Mikuláš, 1473-1543
Odkaz. forma Kopernik, Mikołaj, 1473-1543
Copernicus, Nicolaus, 1473-1543

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Koperník, Mikuláš, 1473-1543
Odkaz. forma Kopernik, Mikołaj, 1473-1543
Copernicus, Nicolaus, 1473-1543

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Koperník, Mikuláš, 1473-1543
Odkaz. forma Kopernik, Mikołaj, 1473-1543

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Koperník, Mikuláš, 1473-1543
Odkaz. forma Kopernik, Mikołaj, 1473-1543

Mistr Theodorik

Mistr Theodorik, nebo Děťrich, působil jako malíř a zabýval se deskovou malbou. Mezi jeho nejznámější dílo patří 130 portrétů světců v kapli svatého Kříže na Karlštejně [Dějiny země Koruny české I., 1997].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Theodorik, činný 1359-1368
Odkaz. forma Děťrich Pražský, činný 1359-1368
Děťrich, činný 1359-1368
Mistr Theodorik, činný 1359-1368

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Theodorik, činný 1359-1368
Odkaz. forma Děťrich Pražský, činný 1359-1368
Děťrich, činný 1359-1368
Mistr Theodorik, činný 1359-1368

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Theodorik, činný 1359-1368
Odkaz. forma Děťrich Pražský, činný 1359-1368

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Theodorik, činný 1359-1368
Odkaz. forma Děťrich Pražský, činný 1359-1368
Děťrich, činný 1359-1368
Mistr Theodorik, činný 1359-1368

Platón

Platón žil přibližně v letech 427 – 347 př. n. l. Byl řecký filosof, zakladatel idealistické linie řecké filosofie. Pocházel ze vznešené aristokratické rodiny a jeho spisy jsou psány formou dialogů [Slovník spisovatelů, 1975].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Platón, 427-347 př. Kr.
Odkaz. forma Plato, 427-347 př. Kr.
Platon, 427-347 př. Kr.

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Platón, 427-347 př. Kr.
Odkaz. forma Plato, 427-347 př. Kr.
Platon, 427-347 př. Kr.

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Platón, 427-347 př. Kr.
Odkaz. forma Plato, 427-347 př. Kr.

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Platón, 427-347 př. Kr.
Odkaz. forma Plato, 427-347 př. Kr.
Platon, 427-347 př. Kr.

Přemysl Otakar I.

Přemysl I. Otakar byl českým králem v letech 1197 – 1230. Za jeho vlády došlo k obnovení královské hodnosti pro Čechy, kterou uznalo i papežství [Dějiny zemí Koruny české I., 1997].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Přemysl Otakar I., český král, ca 1155-1230

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Přemysl Otakar, český král, ca 1155-1230

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Přemysl Otakar I., český král, ca 1155-1230

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Přemysl Otakar I., český král, ca 1155-1230

Pythagoras

Pythagoras se narodil přibližně r. 570 př. n. l. na Samu a zemřel mezi roky 500 a 490 př. n. l. v jižní Itálii. Byl významný řecký vědec, filozof, zakladatel filozofické školy. Škola připomínala pozdější řeholní řády a zabývala se vědou, zejména astronomií, matematikou nebo teorií hudby [Slovník spisovatelů, 1975].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Pýthagorás ze Samu, ca 580-ca 500 př. Kr.
Odkaz. forma ze Samu, Pýthagorás, ca 580-ca 500 př. Kr.

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Pýthagorás ze Samu, ca 580-ca 500 př. Kr.
Odkaz. forma ze Samu, Pýthagorás, ca 580-ca 500 př. Kr.

Univerzitní knihovna UKH

Záhlaví Pýthagorás ze Samu, ca 580-ca 500 př. Kr.
Odkaz. forma ze Samu, Pýthagorás, ca 580-ca 500 př. Kr.

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Pýthagorás ze Samu, ca 580-ca 500 př. Kr.
Odkaz. forma <>Samu, Pýthagorás, ca 580-ca 500 př. Kr

Quintilianus

Jeho celé jméno zní Marcus Fabius Quintilianus, žil přibližně v letech 35 – 100 a byl římský řečník. Mezi jeho nejznámější dílo patří učebnice řečnictví, kterému vychovává již od raného dětství a v níž nastínil dějiny řecké a římské literatury [Slovník latinských spisovatelů, 1984].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Quintilianus, Marcus Fabius, ca 35-ca 100
Odkaz. forma Quintiliano, ca 35-ca 100
Quintilien, ca 35-ca 100
Quinctilianus, Marcus Fabius, ca 35-ca 100
Quintiliano, Marco Fabio, ca 35-ca 100

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Quintilianus, Marcus Fabius, ca 35-ca 100
Odkaz. forma Quintilien, ca 35-ca 100

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Quintilianus, Marcus Fabius, ca 35-ca 100
Odkaz. forma Quintiliano, ca 35-ca 100
Quintilien, ca 35-ca 100
Quinctilianus, Marcus Fabius, ca 35-ca 100
Quintiliano, Marco Fabio, ca 35-ca 100

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Quintilianus, Marcus Fabius, ca 35-ca 100
Odkaz. forma Quintiliano, ca 35-ca 100
Quintilien, ca 35-ca 100
Quinctilianus, Marcus Fabius, ca 35-ca 100
Quintiliano, Marco Fabio, ca 35-ca 100

Sofoklés

Sofoklés žil pravděpodobně v letech 496 – 406 př. n. l. a byl řecký dramatický básník. Do dramát zavedl třetího herce a je možné, že i malované kulisy [Slovník spisovatelů, 1975].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Sofoklés, ca 496-406 př. Kr.
Odkaz. forma Sophocles, ca 496-406 př. Kr.

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Sofoklés, ca 496-406 př. Kr.
Odkaz. forma Sophocles, ca 496-406 př. Kr.

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Sofoklés, ca 496-406 př. Kr.
Odkaz. forma Sophocles, ca 496-406 př. Kr.

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Sofoklés, ca 496-406 př. Kr.
Odkaz. forma Sophocles, ca 496-406 př. Kr.

Svatý Jeroným

Svatý Jeroným se narodil asi r. 342 v Dalmácii a zemřel r. 420 v Betlémě. Jeden z nejučenějších latinských církevních otců, patřil mezi největší znalce bible. Z jeho díla se dochovaly dopisy, polemické traktáty a mezi nejvýznamnější dílo patří překlad bible do latiny [Attwater, 1993].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Jeroným, svatý, ca 342-420
Odkaz. forma Gerolamo, ca 342-420
Hieronymus Sophronius Eusebius, svatý, ca 342-420
Jérôme, ca 342-420
Stridonskij, Ijeronim, ca 342-420
Hieronymus, svatý, ca 342-420
Jerome, Saint, ca 342-420
Eusebius Hieronymus, ca 342-420
Hieronim ze Strydonu, ca 342-420

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Jeroným, svatý, ca 342-420
Odkaz. forma Eusebius Hieronymus, Ijeronim, svatý, ca 342-420

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Jeroným, svatý, ca 342-420
Odkaz. forma Gerolamo, ca 342-420
Hieronymus Sophronius Eusebius, svatý, ca 342-420
Jérôme, ca 342-420
Stridonskij, Ijeronim, ca 342-420
Hieronymus, svatý, ca 342-420
Jerome, Saint, ca 342-420
Eusebius Hieronymus, ca 342-420
Hieronim ze Strydonu, ca 342-420

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Jeroným, svatý, ca 342-420
Odkaz. forma Gerolamo ca 342-420
Hieronymus Sophronius Eusebius svatý ca 342-420
Jérôme ca 342-420
Stridonskij, Ijeronim ca 342-420
Hieronymus svatý ca 342-420
Jerome Saint ca 342-420

Svatý Vojtěch

Svatý Vojtěch se narodil přibližně r. 956, zemřel r. 997 a byl pražským biskupem a mučedníkem. Pocházel z rodu Slavníkovců, založil benediktinský klášter, byl zavražděn. Stal se jedním z patronů českých zemí [Attwater, 1993].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Vojtěch, svatý, ca 955-997
Odkaz. forma Adalbert, ca 955-997
Vojtěch Slavníkovec, ca 955-997

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Vojtěch, svatý, ca 955-997
Odkaz. forma Adalbert, ca 955-997

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Vojtěch, svatý, ca 955-997
Odkaz. forma Adalbert, ca 955-997
Vojtěch Slavníkovec, ca 955-997

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Vojtěch, svatý, ca 955-997
Odkaz. forma Adalbert, ca 955-997
Vojtěch Slavníkovec, ca 955-997

Tomáš Akvinský

Tomáš Akvinský se narodil přibližně r. 1225 a zemřel r. 1274, byl italský teolog, filozof a představitel scholastiky. Učil na pařížské univerzitě a ve svých dílech se snažil o propojení filozofie s teologií [Slovník latinských spisovatelů, 1984].

Národní knihovna ČR – soubor autorit

Záhlaví Tomáš Akvinský, svatý, 1225-1274
Odkaz. forma Thomas Aquinas, Saint, 1225-1274
Tommaso Aquino, svatý, 1225-1274
Tomás de Aquino, 1225-1274
Aquin, Thomas von, 1225-1274
Aquinas, Thomas, 1225-1274
Thommaso d'Aquino, santo, 1225-1274
Tomasz z Akwinu, św., 1225-1274

Městská knihovna v Plzni

Záhlaví Tomáš Akvinský, svatý, 1225-1274
Odkaz. forma Aquin, Thomas von, santo, 1225-1274

Univerzitní knihovna UHK

Záhlaví Tomáš Akvinský, svatý, 1225-1274
Odkaz. forma Thomas Aquinas, Saint, 1225-1274
Tommaso Aquino, svatý, 1225-1274
Tomás de Aquino, 1225-1274
Aquin, Thomas von, 1225-1274
Aquinas, Thomas, 1225-1274
Thommaso d'Aquino, santo, 1225-1274
Tomasz z Akwinu, św., 1225-1274

Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Záhlaví Tomáš Akvinský, svatý, 1225-1274
Odkaz. forma Thomas Aquinas, Saint, 1225-1274
Tommaso Aquino, svatý, 1225-1274
Tomás de Aquino, 1225-1274
Aquin, Thomas von, 1225-1274
Aquinas, Thomas, 1225-1274
Thommaso d'Aquino, santo, 1225-1274
Tomasz z Akwinu, św., 1225-1274

7.1 Závěr průzkumu

Všechny uvedené knihovní systémy (Advanced Rapid Library, Clavius, Kp Win SQL) mají napsáno v charakteristice, že podporují přebírání autorit ze souboru autorit Národní knihovny ČR. Uvedené příklady toto potvrzují. V některých případech se záznamy různě liší. To proto, že záleží také na katalogizátorovi, zda tuto možnost využije. Pro přesnost autoritních záznamů ve všech knihovnách a různých souborných katalogích (např. SKAT, SKC) je využívání možnosti přebírání jmen ze souboru autorit velice důležité. Zejména v tom, že se tím předchází duplicitám, tudíž je pro uživatele jednodušší vyhledat dokument ve všech knihovnách ze souborného katalogu. Pro knihovníky je to svým způsobem také ulehčení práce, protože nemusí vyhledávat všechna potřebná data k určení preferované formy jména osoby a jejích doplňků.

U Městské knihovny v Plzni jsou autoritní záznamy neúplné. Jedná se ale pouze o zobrazení, vyhledávání se to netýká. Např. v autoritním záznamu Národní knihovny je u Jiřího Mahena zaznamenán pseudonym „Zelená maska“. V zobrazení plzeňské knihovny tento pseudonym uveden není, ale pokud se zadá do vyhledávání podle autora, systém nabídne dokumenty, které mají za autora Jiřího Mahena. Zdá se tedy, že krátké zobrazení autoritního záznamu v katalogu plzeňské knihovny nemá na vyhledávání vliv a tím pádem se nechá předpokládat, že autority jsou i zde přebírány z Národní knihovny. Knihovna má tento katalog poměrně krátkou dobu, tak je možné, že se postupně změní a bude zobrazovat všechna variantní jména autora.

Univerzitní knihovna UHK má téměř všechny autoritní záznamy shodné s Národní knihovnou. Dá se tedy předpokládat, že pracovníci této knihovny velice často, ne-li vždy, přebírají autoritní záznamy ze souboru autorit.

Autoritní záznamy v katalogu Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně jsou také mnohokrát stejné jako v souboru autorit. Knihovníci této knihovny zřejmě hojně využívají možnosti převzetí autoritního záznamu z Národní knihovny a dávají tím přednost před ručním vytvářením záznamů.

Všechny knihovny využívají také možnost přidání autoritního záznamu i na jiné místo než je záhlaví. Jedná se zejména o předmětová hesla. Knihovníci nemusí vytvářet pro jednu osobu zvlášť předmětové heslo a zvlášť autoritní záznam do záhlaví. Pokud jejich katalog obsahuje autoritní záznam osoby, o které je obsah knihy, mohou tento záznam použít do předmětových polí.

8 Závěr

Stávající katalogizační pravidla AACR2R i nová pravidla RDA se podrobně zabývají volbou preferované formy jména. V této práci byly vybrány kapitoly, které popisují pravidla k určení preferované formy zejména starověkých a středověkých jmen. Jména některých autorů z této doby mohou mít několik možností zápisu (např. více částí jména, latinská verze a jméno v národním jazyce), proto je důležité určit správnou formu jako preferovanou.

Při volbě preferované formy jména do záhlaví se pravidla téměř shodují. Jedním z rozdílů je, že oproti AACR2R, kde hlavním pramenem popisu je titulní list, se v pravidlech RDA jedná o celý informační zdroj. Tím pádem se jméno autora, které se zapisuje do záhlaví, nemusí přebírat pouze z titulního listu, ale katalogizátor může vzít v potaz i ostatní části dokumentu [Drobíková, 2011].

Při volbě preferované a variantní formy jmen, se pravidla liší např. v tom, že v pravidlech RDA je možné do záhlaví zapsat i fiktivní entitu.

AACR2R (MARC 21)	RDA (MARC 21)
100 1 \$a Beard, Henry.	100 0 \$a <i>Miss Piggy</i> , \$e <i>author</i> .
245 10 \$a <i>Miss Piggy's guide to life</i> / \$c by <i>Miss Piggy</i> as told to <i>Henry Beard</i> .	245 10 \$a <i>Miss Piggy's guide to life</i> / \$c by <i>Miss Piggy</i> as told to <i>Henry Beard</i> .
	700 1 \$a <i>Beard, Henry</i> , \$e <i>author</i> .

Tab. 1 Příklad zápisu fiktivního autora do záhlaví [Shiff, 2011-07-14].

Rozdíl je i v zápisu jména pod příjmením. Pokud je osoba známá pouze pod příjmením, určitá slova nebo fráze spojovaná s osobou se v pravidlech AACR2R připojují jako doplněk, mezitím co v pravidlech RDA se jedná o součást jména [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.15A; RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.9.3].

AACR2R	RDA
Deidier, <i>abbé</i>	Deidier, abbé
Read, <i>Miss</i>	Read, Miss

Tab. 2 Příklad zápisu jmen pouze pod příjmením

U šlechtického titulu rozdíl nastává v jazyce hodnosti. Jméno jako takové se zapisuje stejným způsobem, ale v pravidlech AACR2R, se hodnost zapisuje v národním jazyce, pokud existuje vhodný ekvivalent. V pravidlech RDA se hodnost zaznamenává

v jazyce udělení. V ostatních zde uvedených kapitolách se oboje pravidla shodují [AACR2R, 1994-1995, kap. 22.15A; RDA Toolkit, c2010, kap. 9.2.2.14].

AACR2R	RDA
Abrantès, Laure Junot d', vévodkyně	Abrantès, Laure Junot, duchesse d'

Tab. 3 Příklad zápisu hodnosti titulu

Určité rozdíly nastávají v zápisu do formátu MARC 21. Vzhledem k tomu, že se pravidla RDA snaží vyjádřit různé vztahy, mohou být ve formátu MARC 21 doplněna nebo změněna některá pole a podpole. To souvisí se základními prvky, které by měl obsahovat každý záznam, pokud jsou zjistitelné. V pravidlech AACR2R jsou doplňky ke jménům volitelné (pokud neslouží k rozlišení stejných jmen), pravidla RDA mají jasně dáno, které „doplňky“ by měly v záznamu být a které nemusí. Pravidla RDA obsahují i volitelné prvky, které se např. v pravidlech AACR2R vůbec neobjevují. Mezi tyto prvky patří pohlaví, místo narození, místo úmrtí, země spojovaná s osobou, místo pobytu, adresa, afilace, jazyk osoby a biografické informace [RDA Toolkit, c2010, kap. 9]. Některé tyto prvky (základní i volitelné) neměly ve formátu MARC 21 přiřazena pole či podpole, proto byla vytvořena pole a podpole nová, jim určená.

Cílem praktické části bylo zjistit, zda české knihovny různého zaměření a velikosti dodržují pravidla zápisu preferovaných forem jmen autorů. Práce byla zaměřena na starověká a středověká jména, která často obsahují různé výjimky a způsob zápisu se může lišit podle knihovníkova uvážení. V těchto případech by mohlo dojít k mnoha duplicitám nejen v katalogu samotné knihovny, ale i např. v souborných katalozích.

Na základě konkrétních příkladů jsem zjistila, že zápis záhlaví se ve vybraných knihovnách shoduje se souborem autorit Národní knihovny ČR, ale nacházejí se drobné odlišnosti v odkazových formách jmen. Z autoritních záznamů (pokud to v nich bylo uvedeno) jsem zjistila, že knihovny velice často využívají možnost přebírání autoritních záznamů ze souboru autorit Národní knihovny ČR. Tím dodržují pravidla a standardy potřebné ke správné katalogizaci.

Seznam bibliografie

Použitá literatura

- *Anglo-americká katalogizační pravidla: 2. vydání, revize 1988. 1994-1995.* 1. české vydání. Praha: Národní knihovna ČR.
- ATTWATER, D., 1993. *Slovník svatých*. 2. rev. a dopl. vyd. Vimperk: Papyrus; Rudná u Prahy: Jeva. ISBN 80-85776-06-5 (Papyrus); ISBN 80-901365-7-5 (Jeva).
- COSMOTRON SLOVAKIA AND BOHEMIA, [2011]. *Cosmotron* [online]. Dostupné z: <http://www.cosmotron.cz/> [cit. 2013-03-27].
- *Dějiny evropské civilizace I.* 1997. 2. dopl. vyd. Praha, Litomyšl: Paseka. ISBN 80-7175-099-3; ISBN 80-7185-101-9 (soubor).
- *Dějiny zemí Koruny české I.* 1997. 4. vyd. Praha, Litomyšl: Paseka. ISBN 80-7185-096-9; ISBN 80-7185-098-5 (soubor).
- DROBÍKOVÁ, B., 2011. *Úvod do katalogizačních pravidel RDA: Resource Description and Access* [online]. Praha: Ústav informačních studií a knihovnictví. Dostupné po přihlášení z: <http://texty.jinonice.cuni.cz/> [cit. 2013-04-09].
- KP-SYS, 2006. *KpWin SQL* [online]. Dostupné z: <http://www.kpsys.cz/kpwinsql/> [cit. 2013-03-27].
- Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně. 2002-. IN: *Wikipedie: otevřená encyklopedie* [online]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Krajsk%C3%A1_knihovna_Franti%C5%A1ka_Barto%C5%A1e_ve_Zl%C3%ADn%C4%9B [cit. 2013-04-10].
- LANIUS, [2002]. *Clavius: knihovní systém pro Windows* [online]. Dostupné z: <http://www.lanius.cz/> [cit. 2013-03-27].
- LUFFER, J., c2007-2013. Metodika tvorby a kontroly jmenných autorit ve formátu MARC 21: osobní jména. *Národní autority ČR* [online]. Dostupné z: <http://autority.nkp.cz/jmenne-autority/metodicke-materialy/metodika-tvorby-personalnich-autorit-marc-21/> [cit. 2013-03-27].
- PACLT, J., 1972. *Slovník světových skladatelů*. 1. vyd. Praha: Editio Supraphon.
- *RDA Toolkit* [online katalogizační pravidla]. c2010. AMERICAN LIBRARY ASSOCIATION, CANADIAN LIBRARY ASSOCIATION, AND CILIP: CHARTERED INSTITUTE OF LIBRARY AND INFORMATION

- PROFESSIONALS. Dostupné po přihlášení z: <http://www.rdatoolkit.org> [cit. 2013-03-25].
- ŘÍMANOVÁ, R., 2006. *Kooperativní systém zpracování autoritních záznamů v České republice* [online]. Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Dostupné po přihlášení z: http://digitool.is.cuni.cz/R/2JFT6IXBQ135VQR3ECCFXLF3LV8JYM54AM2C7S2UCVJ9DKYQED-00098?RN=340519463&pds_handle=GUEST.
 - SHIFF, A., 2011-07-14. *Changes from AACR to RDA Part 2: Access Points* [online webinar]. OCLC. Dostupné z: <http://faculty.washington.edu/aschiff/> [cit. 2013-03-28].
 - *Slovník českých spisovatelů*. 2000. 1. vyd. Praha: Libri. ISBN 80-7277-007-1.
 - *Slovník latinských spisovatelů*. 1984. Vyd. 1. Praha: Odeon.
 - *Slovník spisovatelů: Řecko: antická, byzantská a novořecká literatura*. 1975. Vyd. 1. Praha: Odeon.
 - SOCHROVÁ, M., 1997. *Dějepis v kostce I.: pravěk, starověk, středověk*. Vyd. 1. Havlíčkův Brod: Fragment. ISBN 80-7200-094-2.
 - ŠŤASTNÝ, R., 1974. *Čeští spisovatelé deseti století*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
 - *VIAF: Virtual International Authority File* [online]. c2010-2012. Dostupné z: <http://viaf.org/> [cit. 2013-03-27].

Další literatura k tématu

- BARTL, Z., c2012. Tvorba záhlaví pro jména rodů a rodin. *Národní knihovna České republiky* [online]. Dostupné z: <http://text.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/schvalene-materialy/metodika-rody> [cit. 2013-04-06].
- IFLA WORKING GROUP ON GARE REVISION, 2001. *Guidelines for Authority Records and References* [online]. 2. vyd. Mnichov: K. G. Saur. Dostupné z: <http://archive.ifla.org/VII/s13/garr/garr.pdf> [cit. 2013-04-09].
- JOINT STEERING COMMITTEE FOR DEVELOPMENT OF RDA, 2013. *Joint Steering Committee for Development of RDA: JSC RDA* [online]. 2013-01-18. Dostupné z: <http://www.rda-jsc.org/> [cit. 2013-04-04].
- KUNT, M., [2008]. *Autoritní záznamy a jejich využití v archivnictví* [online]. Dostupné z URL: http://asta.nacr.cz/data/fil_0555.pdf [cit. 2013-03-28].

- SHIFF, A., 2011-07-13. *Changes from AACR2 to RDA Part 1: Description* [online webinar]. OCLC. Dostupné z: <http://faculty.washington.edu/aschiff/OCLCPresentation-Part1-WithNotes.pdf> [cit. 2013-03-28].

Knihovny

- *AUT: Databáze národních autorit NK ČR* [online databáze], c2009. Dostupné z: <http://aleph.nkp.cz/cze/aut> [cit. 2013-03-27].
- KNIHOVNA MĚSTA PLZNĚ, 2013. *Knihovna města Plzně* [online]. 2013-04-02. Dostupné z: <http://www.knihovna.plzen.eu/> [cit. 2013-04-06].
- KRAJSKÁ KNIHOVNA FRANTIŠKA BARTOŠE, 2013. *Krajská knihovna Františka Bartoše* [online]. 2013-04-05. Dostupné z: <http://www.kfbz.cz/index.htm> [cit. 2013-04-06].
- Univerzitní knihovna, c2010-2013. IN: *Univerzita Hradec Králové* [online]. Dostupné z: <http://www.uhk.cz/cs-cz/fakulty-a-pracoviste/rektorat/univerzitni-knihovna/zakladni-informace/Stranky/default.aspx> [cit. 2013-04-06].